

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Юридичний факультет

Кафедра цивільного та криміального права і процесу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Котляр Ю.В.

“31” 08 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ ТА МЕТОДИКА НДР

Спеціальність 081 «Право»

Розробник

Завідувач кафедри розробника

Завідувач кафедри спеціальності

Гарант освітньої програми

Декан юридичного факультету

Т.В.О. Директор НН ІПО

Начальник НМВ

Озерський І.В.

Блага А.Б.

Ткаля О.В.

Коваль А.А.

Січко Д.С.

Каблуча І.В.

Шкірчак С.І.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Педагогіка вищої школи та методика НДР	
Галузь знань	08 Право	
Напрямок підготовки Спеціальність	081 «Право»	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	«Право»	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Статус дисципліни	Нормативна. Цикл загальної підготовки.	
Курс навчання	ДФН- 5 (1 рік навчання в магістратурі)	ЗФН - 5 (1 рік навчання в магістратурі)
Навчальний рік	2022-2023	2022-2023
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	9	13,4
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3 кредити / 90 години	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, групові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	10	4
	20	6
	60	80
Відсоток аудиторного навантаження	33%	11%
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю	Тестовий зріз знань	
Форма підсумкового контролю	Залік	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета: озброєння магістрантів університету системою загально-теоретичних та практично-орієнтованих знань, вмінь і навичок психолого-педагогічного та наукового опосередкування прикладних юридичних дисциплін. Оскільки, як відомо, що далеко не кожний фахівець у своїй галузі може бути добрим викладачем чи науковцем, адже багато хто з них не має базової педагогічної чи науково-дослідницької підготовки, не володіє методикою викладання та методами наукових досліджень, а своє педагогічне навантаження виконує за допомогою так званої аналогової моделі, тобто лінії викладання за принципом «мене так вчили, і я так вчитиму». Прикро, що помилок та абсурдності при цьому існує значно більше, ніж користі, адже давно відомо, що імітація викладання не є самим викладанням. З огляду на це конче важливою є така системна підготовка правників, яка б включала курс «Педагогіка вищої школи та методика науково-дослідницької роботи», опанування яким дозволить майбутньому магістру права досконало ними оволодіти.

Більш того оволодіння науковими методами та прийомами, підготовкою дисертаційного дослідження, а відтак отримання наукового ступеню, стаж на

науково-педагогічних посадах у закладах освіти (за умови читання навчальних курсів з права) надає перспективи участі науковців у сфері права в конкурсі на зайняття вакантної посади судді будь-якого рівня зі стаж професійної діяльності щонайменше п'ять років (ч. 1 ст. 69 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (2016 р.)), навіть відповідного касаційного суду у складі Верховного суду, згідно вимогам п. 2 ч. 1 ст. 38 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (2016 р.), а за результатами такого конкурсу підтвердити здатність здійснювати правосуддя, тобто стати суддею. Тож до стажу професійної діяльності у сфері права згідно п. 4 ч. 6 ст. 69 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (2016 р.) належить діяльність протягом встановленого законом строку за спеціальністю на посадах наукових (науково-педагогічних) працівників у ЗВО (університеті, академії чи інституті, крім вищих військових закладів освіти) чи науковій установі України або аналогічному вищій чи науковій установі іноземної держави.

Отже, прикладною метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи та методика науково-дослідницької роботи» є надання слухачам магістратури цілісної і логічно-послідовної системи знань про дидактику підготовки кадрів вищої кваліфікації у ЗВО; розкриття концепції, основ теорії та методики викладання навчальних дисциплін у системі вищої педагогічної освіти, а також ефективного проведення наукових розвідок та ін.

Завдання:

а) вивчення психолого-педагогічних закономірностей, що є важливими для методики викладання юридичних дисциплін та здійснення науково-дослідницької роботи;

б) розробка на цій основі психолого-педагогічних методів, технологій і прийомів, що застосовуються при здійсненні ефективної освітньої діяльності.

в) оволодіння спеціальними педагогічними знаннями, вміннями та навичками з метою їх застосування в освітньому процесі.

г) ознайомити слухачів магістратури зі структурою і змістом освітнього процесу у закладі вищої освіти, з особливостями роботи викладачів, завідувача кафедри, деканату, адміністрації;

г) забезпечити оволодіння педагогічними формами освітньої взаємодії зі студентами; навчити творчо застосовувати знання і способи діяльності, засвоєні під час вивчення дисциплін психолого-педагогічного циклу;

д) навчити планувати, організовувати і аналізувати різноманітні види навчальних і позааудиторних занять, використовувати найбільш ефективні методи навчання, виховання і розвитку студентів, здійснення наукової роботи; стимулювати набуття початкового досвіду ведення науково-методичної роботи та дослідно-експериментальних форм педагогічної та науково-дослідної діяльності;

е) ознайомити слухачів магістратури з кращим педагогічним досвідом викладачів ЗВО України, апробувати найбільш ефективні прийоми і методи навчання, що застосовуються в системі викладання правничих дисциплін.

Передумови вивчення дисципліни: Навчальна дисципліна «Педагогіка вищої школи та методика науково-дослідницької роботи» спрямована на професійну та практичну підготовку майбутнього юриста, а тому вивчає факти, закономірності та технології у механізмі освітніх методик викладання юридичних дисциплін, що

визначаються інтегральною тріадою елементів «викладач - право - суспільство». «Педагогіка вищої школи та методика науково-дослідницької роботи» передбачає перехід від загальних питань, що мають теоретико-методологічне значення, до аналізу та рекомендацій з технологій та методик викладання юридичних дисциплін та проведення науково-дослідницької роботи.

Успішне опанування дисципліни «Педагогіка вищої школи та методика науково-дослідницької роботи» базується на знаннях, вміннях та навичках отриманих студентами під час вивчення таких дисциплін: «Психологія», «Філософія права», «Теорія держави та права», «Конституційне право України», «Кримінальне право», «Цивільне право», «Цивільний процес» та ін. Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни визначаються інтегральним характером навчальної дисципліни, міждисциплінарним дискурсом; тісним зв'язком з комплексом базових та гуманітарних (психолого-педагогічних), а також правничих дисциплін. Вивчення педагогіки вищої школи та науково-дослідної роботи передбачає використання знань із загальної, вікової, соціальної та інших галузей психології та педагогіки, а також з цілої низки правничих дисциплін. Знання магістрантами педагогіки вищої школи та науково-дослідної роботи сприятимуть пізнанню останніми педагогічних (освітніх) технологій і закономірностей, які виникають у тих сферах діяльності, що регулюються нормами права.

Очікувані результати навчання: проводити науково-дослідницькі розвідки; розширити свої переваги в працевлаштуванні; успішно поєднати свою юридичну практику з педагогічною та науковою діяльністю; визначати основні наукові підходи щодо організації, змісту та методів процесу підготовки спеціалістів у вищій школі; володіти механізмами підвищення своєї професійної кваліфікації та технологічно-методичної компетентності; аналізувати практичні ситуації педагогічної діяльності, визначення їх психологічних чинників; володіти навичками педагогічного менеджменту та проведення науково-дослідницької роботи.

В результаті вивчення дисципліни студент отримує:

Загальні компетентності:

- Здатність проводити дослідження на відповідному рівні (ЗК-2)
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-3)
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-6)
- Здатність розробляти проекти та управляти ними (ЗК-10)

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією (СК13).

- Розуміння методології наукових досліджень у сфері права та здатність аналізувати, інтерпретувати результати наукових досліджень, включаючи використання міждисциплінарних та порівняльно-правових зв'язків (СК16).

Програмні результати навчання:

– Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження (ПРН3).

– Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки (ПРН4).

– Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання (ПРН7).

– Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності (ПРН8).

– Планувати та проводити наукові дослідження у сфері права (ПРН18).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- 1) теоретико-методологічні засади та принципи методики викладання юридичних дисциплін та здійснення науково-дослідницької роботи;
- 2) категорійно-понятійний апарат навчальних дисципліни, її специфіку та закономірності функціонування в сфері суспільно-правових відносин та правової поведінки;
- 3) психологічні особливості особистості педагога та інших суб'єктів і учасників освітнього процесу;
- 4) закономірності індивідуально- і психолого-педагогічних технологій у діяльності викладача юридичних дисциплін та проведення науково-дослідницької роботи;
- 5) методичні особливості організації освітнього процесу у вищій школі та проведення науково-дослідницької роботи;
- 6) засоби та методи активізації освітнього процесу у вищій школі;
- 7) відмінності та переваги технологій і методів навчання студентів за традиційною та модульно-рейтинговою системами.
- 8) методи і прийоми психолого-педагогічного впливу на об'єкти професійної діяльності (здобувачів відповідного рівня освіти);
- 9) засоби та методи та проведення науково-дослідницької роботи;
- 10) засоби та прийоми удосконалення педагогічної майстерності та педагогічної культури викладача юридичних дисциплін;
- 11) психологічні методики проведення окремих форм навчальних (практичних) занять;
- 12) систему підготовки здобувачів вищої освіти згідно болонської програми у векторі європейської інтеграції та проведення науково-дослідницької роботи;
- 13) управлінські аспекти освітньої діяльності та проведення науково-дослідницької роботи;
- 14) психолого-педагогічні особливості особистості в процесі освітньої діяльності (здобувач відповідного рівня освіти) = аспірант = докторант =

викладач, науковець).

вміти:

- 1) проводити науково-дослідницькі розвідки, готувати наукові тексти, керувати науковою роботою здобувачів вищої освіти;
- 2) розширити свої переваги в працевлаштуванні, себто стати конкурентоспроможнішим на ринку праці;
- 3) успішно поєднати свою юридичну практику з педагогічною та науковою діяльністю;
- 4) досягти гармонії взаєморозуміння зі студентами та колегами-фахівцями;
- 5) використати набуті знання, вміння та навички в роботі з персоналом зокрема з підлеглими;
- 6) визначати основні наукові підходи щодо організації, змісту та методів процесу підготовки спеціалістів у вищій школі;
- 7) застосовувати новітні й традиційні технології навчання і виховання студентів в процесі здійснення педагогічної діяльності у вищій школі;
- 8) визначати складові професійної компетентності педагога вищої школи;
- 9) володіти механізмами підвищення своєї професійної кваліфікації та технологічно-методичної компетентності;
- 10) чітко формулювати мету та завдання викладання (проекту, моделі) та підбирати ефективні методи для їх досягнення;
- 11) достеменно з'ясувати для себе інноваційні методи викладання, що дозволить підняти власний рівень педагогічної культури та заощадити чимало часу у підготовці до занять;
- 12) уникнути тих помилок, які почасти допускають молоді фахівці, переступаючи поріг студентської аудиторії вже в новій ролі — викладача.
- 13) аналізувати витoki конфлікту, їх профілактики і вирішення в освітньому процесі;
- 14) аналізувати практичні ситуації педагогічної діяльності, визначення їх психологічних чинників;
- 15) володіти навичками педагогічного менеджменту та проведення науково-дослідницької роботи;
- 16) володіти методикою встановлення психологічного контакту, визначення і усунення психологічних бар'єрів; вміннями розуміння вербальних і невербальних чинників спілкування в процесі освітньої діяльності;
- 17) визначати та впроваджувати ефективні форми освітнього процесу (лекція, семінар, практичні заняття, самостійна робота, практика, стажування, юридична клініка, тренінги, інтерактивні методики) та проведення НДР.

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

	Теми	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	Тема 1. Поняття, предмет, принципи, методи та завдання навчального курсу «Методика викладання юридичних дисциплін та проведення НДР»	2	2	7
2	Тема 2. Методичний (освітній) інструментарій у викладанні правничих дисциплін та його законодавча регламентація	2	2	6
3	Тема 3. Організаційне забезпечення освітнього процесу в ЗВО за спеціальністю: «право»	2	2	7
4	Тема 4. Самостійна робота здобувачів вищої юридичної освіти у ЗВО	-	2	6
5	Тема 5. Критерії та контроль в отриманні правничих знань у ЗВО	-	4	7
6	Тема 6. Механізми оптимізації засвоєння правничих знань в ЗВО. Інтерактивний підхід у методиці викладання права	2	2	6
7	Тема 7. Науково-дослідницька робота здобувачів вищої освіти та молодих вчених	2	2	7
8	Тема 8. Методика та організація проведення наукових досліджень	-	2	7
9	Тема 9. Дотримання академічної доброчесності у результатах наукових досліджень	-	2	7
	Всього за курсом	10	20	60

Заочна форма:

	Теми	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	Тема 1. Поняття, предмет, принципи, методи та завдання навчального курсу «Методика викладання юридичних дисциплін та проведення НДР»	2	2	10
2	Тема 2. Методичний (освітній) інструментарій у викладанні правничих дисциплін та його законодавча регламентація	-	-	5
3	Тема 3. Організаційне забезпечення освітнього процесу в ЗВО за спеціальністю: «право»	-	-	10
4	Тема 4. Самостійна робота здобувачів вищої юридичної освіти у ЗВО	2	2	10
5	Тема 5. Критерії та контроль в отриманні правничих знань у ЗВО	-	-	5
6	Тема 6. Механізми оптимізації засвоєння правничих знань в ЗВО. Інтерактивний підхід у методиці викладання права	-	-	10
7	Тема 7. Науково-дослідницька робота здобувачів вищої освіти та молодих вчених	-	-	10
8	Тема 8. Методика та організація проведення наукових досліджень	-	2	10
9	Тема 9. Дотримання академічної доброчесності у результатах наукових досліджень	-	-	10
	Всього за курсом	4	6	80

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій Денна форма навчання

№	Теми заняття/ план
1	Тема 1. Поняття, предмет, принципи, методи та завдання навчального курсу «Методика викладання юридичних дисциплін та проведення НДР» 1. Методика викладання юридичних дисциплін як складова педагогіки, її предмет, методи дослідження. 2. Методика викладання права в системі психолого-педагогічної підготовки майбутнього викладача юридичних дисциплін. 3. Інтеграція національної системи вищої освіти та науки в Європейській освітній простір. Системна компетентність викладача. 4. Основні ідеї століття щодо викладання юридичних дисциплін. Специфіка розвитку методичних знань з викладання права в Україні в роки незалежної держави. 5. Суть і місце методики викладання права в системі педагогічних наук.
2	Тема 2. Методичний (освітній) інструментарій у викладанні правничих дисциплін та його законодавча регламентація 1. Методи формування правового мислення в середній та вищій школі. 2. Методика критичного мислення у вивченні юридичних дисциплін. 3. Структурно логічні схеми як метод алгоритмізації. 4. Моделювання юридичних міркувань і тлумачення правових норм. Особливість формування системного мислення для студентів-юристів. Суть і структура освітніх технологій. Інноваційний процес: значення та компетентний склад.
3	Тема 3. Організаційне забезпечення освітнього процесу в ЗВО за спеціальністю: «право» 1. Навчальні програми з юридичних дисциплін. Інформаційно-методичне забезпечення навчального процесу з методики викладання юридичних дисциплін. 2. Документи, якими визначається діяльність ЗВО в Україні. 3. «Концепція правової освіти» та пріоритетні завдання викладання юридичних дисциплін у сучасній освітній системі. Зміст правової освіти. 4. Форми організації навчання у вищій школі. Діалогові технології навчання. Умови та фактори визначення змін ролі та функцій сучасного викладача.
4	Тема 6. Механізми оптимізації засвоєння правничих знань в ЗВО. Інтерактивний підхід у методиці викладання права 1. Методичні підходи до моделювання та структурування кейсів (ситуаційних вправ) і застосування їх у формуванні професійних умінь майбутнього викладача юридичних дисциплін. 2. Розробка кейсів і ситуативний аналіз. Тренінгові технології навчання. 3. Особливості та функції ігрових методів навчання. Ігри для інтенсивного навчання. 4. Моделювання структури організаційно-діяльничої гри. Активні й інтерактивні методи навчання. Підходи до класифікації активних методів навчання. Методологічні принципи навчання співробітництві як основи активної й інтерактивної взаємодії.
5	Тема 7. Науково-дослідницька робота здобувачів вищої освіти та молодих вчених 1. Основні завдання науково-дослідницької роботи студентів. 2. Види наукової діяльності студентів та пояснить їх відмінності. 3. Завдання навчально-дослідницької роботи студентів. Дослідницький характер

самостійної роботи студента при засвоєнні навчальних дисциплін та проходження практик. 4. Напрями організації навчально-дослідницької роботи студентів. Форми організації й проведення навчально-дослідницької роботи студентів в університеті.

Заочна форма навчання

№	Теми заняття/ план
1	<p>Лекція 1. Поняття, предмет, принципи, методи та завдання навчального курсу «Методика викладання юридичних дисциплін та проведення НДР»</p> <p>1. Методика викладання юридичних дисциплін як складова педагогіки, її предмет, методи дослідження.</p> <p>2. Методика викладання права в системі психолого-педагогічної підготовки майбутнього викладача юридичних дисциплін.</p> <p>3. Інтеграція національної системи вищої освіти та науки в Європейській освітній простір. Системна компетентність викладача.</p> <p>4. Основні ідеї століття щодо викладання юридичних дисциплін. Специфіка розвитку методичних знань з викладання права в Україні в роки незалежної держави. Суть і місце методики викладання права в системі педагогічних наук.</p>
2	<p>Лекція 4. Самостійна робота здобувачів вищої юридичної освіти у ЗВО</p> <p>1. Основні вимоги до організації самостійної роботи в процесі вивчення юридичних дисциплін.</p> <p>2. Мета, зміст і типи завдань для самостійної роботи з юридичних дисциплін.</p> <p>3. Організація самостійної пізнавальної діяльності студента (учня). Фактори (умови) від яких залежить ефективність організації самостійної роботи студента.</p>

4.2. План семінарських занять Денна форма навчання

№	Тема заняття/план
	<p>Тема 1. Поняття, предмет, принципи, методи та завдання навчального курсу «Методика викладання юридичних дисциплін та проведення НДР»</p> <p>1. Методика викладання юридичних дисциплін як складова педагогіки, її предмет, методи дослідження.</p> <p>2. Методика викладання права в системі психолого-педагогічної підготовки майбутнього викладача юридичних дисциплін.</p> <p>3. Інтеграція національної системи вищої освіти та науки в Європейській освітній простір. Системна компетентність викладача.</p> <p>4. Основні ідеї століття щодо викладання юридичних дисциплін. Специфіка розвитку методичних знань з викладання права в Україні в роки незалежної держави.</p> <p>5. Суть і місце методики викладання права в системі педагогічних наук.</p>
	<p>Тема 2. Методичний (освітній) інструментарій у викладанні правничих дисциплін та його законодавча регламентація</p> <p>1. Методи формування правового мислення в середній та вищій школі.</p> <p>2. Методика критичного мислення у вивченні юридичних дисциплін.</p>

№	Тема заняття/план
	3. Структурно логічні схеми як метод алгоритмізації. 4. Моделювання юридичних міркувань і тлумачення правових норм. Особливість формування системного мислення для студентів-юристів. 5. Суть і структура освітніх технологій. Інноваційний процес: значення та компетентний склад.
	Тема 3. Організаційне забезпечення освітнього процесу в ЗВО за спеціальністю: «право» 1. Навчальні програми з юридичних дисциплін. Інформаційно-методичне забезпечення навчального процесу з методики викладання юридичних дисциплін. 2. Документи, якими визначається діяльність ЗВО в Україні. 3. «Концепція правової освіти» та пріоритетні завдання викладання юридичних дисциплін у сучасній освітній системі. Зміст правової освіти. 4. Форми організації навчання у вищій школі. 5. Діалогові технології навчання. Умови та фактори визначення змін ролі та функцій сучасного викладача.
	Тема 4. Самостійна робота здобувачів вищої юридичної освіти у ЗВО 1. Основні вимоги до організації самостійної роботи в процесі вивчення юридичних дисциплін. 2. Мета, зміст і типи завдань для самостійної роботи з юридичних дисциплін. 3. Організація самостійної пізнавальної діяльності студента (учня). 4. Фактори (умови) від яких залежить ефективність організації самостійної роботи студента.
	Тема 5. Заняття 1 Критерії та контроль в отриманні правничих знань у ЗВО 1. Контроль та оцінка знань в освітнього процесі. 2. Критерії оцінювання освітніх досягнень у вивченні юридичних дисциплін. 3. Педагогічна діагностика й управління якістю освіти. 4. Вимоги до контролю й оцінювання знань з вивчення юридичних дисциплін.
	Тема 5. Заняття 2 Критерії та контроль в отриманні правничих знань у ЗВО 1. Основна відмінність «оцінки» та «відмітки». Переваги та недоліки дидактичного тестування. 2. Письмовий контроль як ефективний метод глибокої й усвідомленої перевірки засвоєння навчального матеріалу. 3. Система завдань для письмового контролю ЗУН (теми, розділу, модуля) з однієї з юридичних дисциплін.
	Тема 6. Механізми оптимізації засвоєння правничих знань в ЗВО. Інтерактивний підхід у методиці викладання права 1. Методичні підходи до моделювання та структурування кейсів (ситуаційних вправ) і застосування їх у формуванні професійних умінь майбутнього викладача юридичних дисциплін. 2. Розробка кейсів і ситуативний аналіз. Тренінгові технології навчання. 3. Особливості та функції ігрових методів навчання. Ігри для інтенсивного навчання. 4. Моделювання структури організаційно-діяльнісної гри. Активні й інтерактивні методи навчання. Підходи до класифікації активних методів навчання. 5. Методологічні принципи навчання співробітництві як основи активної й інтерактивної взаємодії.
	Тема 7. Науково-дослідницька робота здобувачів вищої освіти та молодих вчених 1. Основні завдання науково-дослідницької роботи студентів. 2. Види наукової діяльності студентів та поясніть їх відмінності. 3. Завдання навчально-дослідницької роботи студентів. Дослідницький характер самостійної роботи студента при засвоєнні навчальних дисциплін та проходження практик. 4. Напрями організації навчально-дослідницької роботи студентів. 5. Форми організації й проведення навчально-дослідницької роботи студентів в університеті.
	Тема 8. Методика та організація проведення наукових досліджень 1. Методи наукових досліджень. 2. Структура та організація комплексних наукових досліджень. 3. Способи апробації (реалізації) наукових результатів дослідження.

№	Тема заняття/план
4.	Різновиди роботи наукових гуртків та їх сутність.
5.	Види індивідуальних навчально-дослідницьких завдань.
Тема 9. Дотримання академічної доброчесності у результатах наукових досліджень	
1.	Поняття академічної доброчесності та її ключові складові
2.	Основні види порушень академічної доброчесності: плагіат, фальсифікація даних, самоплагіат тощо.
3.	Способи запобігання порушенням академічної доброчесності

Заочна форма навчання

№	Теми заняття/ план
1.	Тема 1. Поняття, предмет, принципи, методи та завдання навчального курсу «Методика викладання юридичних дисциплін та проведення НДР» 1. Методика викладання юридичних дисциплін як складова педагогіки, її предмет, методи дослідження. 2. Методика викладання права в системі психолого-педагогічної підготовки майбутнього викладача юридичних дисциплін. 3. Інтеграція національної системи вищої освіти та науки в Європейській освітній простір. Системна компетентність викладача. 4. Основні ідеї століття щодо викладання юридичних дисциплін. Специфіка розвитку методичних знань з викладання права в Україні в роки незалежної держави. 5. Суть і місце методики викладання права в системі педагогічних наук.
2	Тема 4. Самостійна робота здобувачів вищої юридичної освіти у ЗВО 1. Основні вимоги до організації самостійної роботи в процесі вивчення юридичних дисциплін. 2. Мета, зміст і типи завдань для самостійної роботи з юридичних дисциплін. 3. Організація самостійної пізнавальної діяльності студента (учня). 4. Фактори (умови) від яких залежить ефективність організації самостійної роботи студента.
3	Тема 8. Методика та організація проведення наукових досліджень 1. Методи наукових досліджень. Структура та організація комплексних наукових досліджень. 2. Способи апробації (реалізації) наукових результатів дослідження. 3. Різновиди роботи наукових гуртків та їх сутність. 4. Види індивідуальних навчально-дослідницьких завдань. 5. Поняття та функції публікації основних результатів наукового дослідження. Класифікацію наукових неперіодичних видань за обсягом.

Види самостійної роботи та завдання до них

1. Обов'язкова самостійна робота – виконання практичних завдань протягом семестру за темами дисципліни.

Завдання № 1. Пройдіть Тест-тренінг для викладачів, що скерований на подолання напруженості та зосередженості уваги студентів на певному явищі, теорії

ДКЛХ СЛХВ ЛНБ ДНКВБ БСВН ДКВН ЛХС ДКЛНХ ЛХБС ДКСБ
 СДКНБ ВСВ ДКВБ СНБВ ЛХБ ДХСВ БЛХВ ВКНВ ДКНС ВНЛХВ
 ЛХБ ДКНБ ДХБС СНДКН ДКЛХ БНЛХ НДК СЛХН ДХБС ЛХДКС
 ЛКСБ НВЛХ БСБ ДКВН БНЛХН ВНБН ДКНС ДКСВ ВЛХВ ВСНВ
 ДКНВ СДКЛХ ДКЛХ БСХД БНВБ БЛХБС ДХНС СЛК ДКЛК НЛХ
 СДКВБ ВЛХВ БЛКС ВЛХ ДКЛХ СДКВБ БВС ДКНС ЛХН БЛХДК
 НВС ДКВБ ЛКДКС ДХБС ВЛХН ВСК БНЛХБ ВБВ ДКНВ ЛХСЛК
 ВДКН БВЛХ БВБС НВДКН ЛХН ДКБС ЛХН ЛХВБ НСДКН СНВС
 НЛХ ДКНБ ЛХН СБСЛХ НДК ДХЛХС ЛДКСБ БДКВБ ЛХН ДКВС
 ДХВСБ ВДК ЛХДК ДХБ СДКВС ЛХВБ ВЛХ НДКЛХ СЛХБС ДКВ
 СЛХС ДКВ БЛХБС БЛХН БЛКС ВДХ ДКНБ ДКНВ ДХВС НДКЛХ
 ВСБЛК ЛХВБ НСВ БДКБС ВЛХВ ДКНБ НЛХН НЛК НДКН НСВС
 НДК НЛХБ БДКС ЛХВБ ЛХВДК ДЛХ НДКВ НСБХ СВСЛХ СБДК
 ВНЛХ ДКЛК СВС БВСБ ДКЛК НДКН ЛХВБ БЛХБС ХСДК ЛХНВ
 ДХВС СБСЛХ НБДК БНДК ДЛХН СБЛКС ДХН НСВН НБВ ДКЛХ
 НЛХДК НСВС БЛКБ ВЛХ НВСВ ВБНВБ ДКН СНВН ДКЛХВ ВБС
 ВЛК ЛХСДК ЛХНБ ДХВБ ДКБ СЛХС ЛКБСБ НДКВ ЛХН СВДКВ
 ДКВБС ЛХНС БВДК НДКВ НЛХН ВЛХДК ЛХБС ДХН СДКБ БЛХ
 ЛКБС ДКВ ДХЛХБ СБЛКБ ВЛК ДКВБ ЛХН ДХВДК ЛХВСВ СНС
 ЛХВБ СБСЛХ НДКВ ВСВ ВЛХВБ СНВ НВН БВЛКВ НДК СНДКВ
 ДКНВ СВДК СЛХБС НДК ЛХНБ ЛХВН БДКСБ ДКН НЛХН СБЛХ
 ДХДКБ СБЛХ ДКВБ ЛХНС БВЛХ НЛК ВНЛХ ДХВС ДКН СБСДК
 НЛХ ВДКБ СЛХС ДКСХД БНДК БНЛХ НЛХ НДКБС НЛХБ ДКВС
 БВДК СБЛХ ДХНБ НЛКВ ЛХНС СДКВС БНДК НЛХ ВДКВ СБЛХ
 ВЛХ ДКБС ВЛК БЛХБ СВДКВ БВЛХ ДКВБ ЛХДК СЛХНС НДКН
 НСВБС НЛХ ВНДК ДХН ЛХНБС ДКНВ БВБ ХДНС НДКН БСЛХС
 ЛХСДК БВЛК ДКН ЛХВСБ СБВ НВЛХ ДКВБ ДХВЛХ ВНДК СБС
 ДХЛХ СБДКБ ЛХСВ ЛКБ ДКНВ ЛХН БСБДК ЛХНС ДКЛХ ВСДК
 БДКБ СВБ СВСЛХ СДКНВ ЛХНДК НВН ЛХНБС НЛК БНДК ЛХБ
 ЛХН НДКВС ЛХНЛК НБВ ВЛКВ СБСЛХ ВДК БНДК ВДХ СХДБС

$$A = N / N + P = 0 - 1 = N2 \quad 0,00 - 0,33 - "2" \quad \text{до} \quad 200 - "2"$$

$$E = N2 * Zk = R \quad A \quad 0,34 - 0,66 - "3" \quad E \quad 200 - 400 - "3"$$

$$0,67 - 0,90 - "4"$$

$$400 - 500 - "4"$$

A – точність **вище 0,90 – "5"**

вище 500 – "5"

E - продуктивність

N – число правильно закреслених

P - помилки

Zk – загальна кількість

R – розум.продуктивність

Завдання 2. Розробіть самостійно практичне заняття з будь-якої обраної Вами теми правничої дисципліни (кримінальне, цивільне, господарське, адміністративне право, тощо) з обов'язковим використанням трансляції судового, що містяться на веб-порталі «Судова влада».

Для оптимізації Вашої роботи пропонується авторський зразок методичної розробки з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми юридичної психології» за темою: «Психологічні аспекти обвинувальної промови прокурора»

Озерський Ігор Володимирович, доктор юридичних наук, професор Чорноморського національного університету імені Петра Могили

Навчальна дисципліна, в межах якої можливе використання розробки: юридична психологія.

Посилання на трансляцію судового засідання технічними засобами суду, яке використовується: https://youtu.be/rJJ9_oldVtk

Онлайн-трансляція засідання у справі №554/2412/16-к щодо Дроздової Світлани Олексіївни у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 191 КК України (Апеляційний суд Полтавської області, 15.11.2017, 09:00).

Мета та завдання

Мета: на основі проведеного завчасно моделі засідання «Виголошення обвинувальної промови прокурором» та наступного перегляду відеозапису трансляції судового засідання в кримінальному провадженні ефективно відпрацювати алгоритм поведінки прокурора під час виголошення обвинувальної промови в змодельованій та реальній ситуації судового розгляду, проаналізувати самостійно складену під час тренінгу та виголошеної у трансльованому відеозаписі судового розгляду обвинувальної промови прокурора з позицій її психологічного опосередкування; поглибити риторико-психологічні засоби, а також прийоми побудови усної та текстуальної (письмової) мови з використанням оптико-кінетичної системи знаків (жести, міміка, пантоміміка), паралінгвістичної й екстралінгвістичної знакових систем; виокремити в обвинувальній промові елементи переконання (навіювання) та психологічного впливу; нормативно обґрунтувати можливість застосування окремих форм спеціальних психологічних знань юридичного психолога під час підготовки до виголошення обвинувальної промови; вміти оцінити виступи прокурорів в суді та вказати на помилки та порушення під час виголошення обвинувальної промови.

Цілі:

1. навчальні:

- ознайомити студентів (-ок) із можливостями юридичної психології як галузі права;
- проаналізувати нормативно-правові акти, що регулюють діяльність прокурора в суді з підтримання публічного обвинувачення;
- визначити структуру, текстуальну конструкцію, нормативний зміст, психологічну складову обвинувальної промови прокурора (-ки).

2. розвивальні:

- розвивати комунікативні здібності щодо використання психологічних прийомів, засобів та технік ефективного виголошення обвинувальної промови;

- розвивати методи і прийоми психологічного впливу та переконання
- розвивати методики встановлення психологічного контакту, визначення і усунення психологічних бар'єрів, розуміння вербальних і невербальних чинників професійного спілкування.

3. виховні:

- сприяти формуванню навичок комунікативної етики та поведінки в суді;
- здійснювати виховний вплив на учасників судового засідання шляхом використання виховного (соціального) компоненту обвинувальної промови;
- розкриття морально-етичного значення досліджуваних фактів;
- знаходити морально-етичні засоби нейтралізації конфліктної взаємодії з учасниками судового процесу (особливо адвоката і обвинуваченого).

Загальна тривалість: 120 хв.

План проведення

Етап	Тривалість		Зміст
Вступ	14 хв		Роз'яснення порядку проведення навчального практичного заняття у формі тренінгу, визначення ролей та перегляду відеозапису трансляції судового засідання.
Підготовка до засідання «Виголошення обвинувальної промови прокурором»	25 хв		1. Презентація короткого викладу фабули справи в усному порядку та наданням роздаткових матеріалів із фабулами кримінального провадження. 2. Визначення ролей за фабулою справи: прокурора, адвоката, складу суддів, потерпілого, обвинуваченого, секретаря судового засідання, спеціаліста-психолога, суддівської аудиторії. 3. Підготовка тренінгу студентами (-ками) у вигляді імітації судового розгляду кримінального провадження та його основної частини — виголошення обвинувальної промови прокурором.
Засідання «Виголошення обвинувальної промови прокурором»	25 хв		Тренінг «Виголошення обвинувальної промови прокурором (-ки) без обговорення.
Перегляд відеозапису трансляції судового засідання	11 хв		Перегляд відеозапису трансляції судового засідання з якого за фабулою й відбувався тренінг. Перегляд здійснюється лише в діапазоні часу початку та завершення виголошення обвинувальної промови (від 8 хв 25 с до 19 хв 02 с).
Обговорення відеозапису трансляції судового засідання	15 хв		Обговорення відеозапису трансляції судового засідання та порівняння з імітованою на практичному занятті-тренінгу у частині виголошення обвинувальної промови прокурора.

			<p>Виокремлення процесуальних порушень та психологічних недоліків проголошення промови в імітаційних умовах судового розгляду, так і з переглянутого відеозапису судової трансляції. У цьому разі студенти (-ки) об'єднуються в дві групи: перша лише правники, що виокремлюють процесуальні аспекти обвинувальної промови, у тому числі й виявлені ними порушення, а друга — студенти-психологи/студентки-психологині, які вдаються до психологічного аналізу виступу прокурора в суді. Це надасть можливість оптимізувати роботу як студентів-правників, так і психологів для вироблення єдиного алгоритму поведінки прокурора в суді та ефективність виголошення ними обвинувальної промови.</p>
<p>Проективна методика — незакінчені речення</p>	15 хв		<p>Використання проективної методики незакінчених речень для раціональнішого завершення обговорення тренінгу та переглянутого відеозапису судової трансляції, де студентам-правникам/студенткам-правницям та психологам (-ням) пропонується завершити певні фрази, наприклад: «Я вбачаю, що різниця між імітованим виступом прокурора з обвинувальною промовою в суді та переглянутою з відеозапису судової трансляції полягає у тому, що...», «Психологічними складниками промови прокурора з переглянутого відеозапису судової трансляції є...», «Я вважаю, що для удосконалення обвинувальної промови потрібно...», «Прокурор повинен володіти навичками...».</p>

Підбиття підсумків заняття, закріплення практичних умінь та навичок, оцінювання роботи студентів (-ок), виконання тестових завдань	15 хв		<p>Підбиття підсумків заняття, закріплення практичних умінь та навичок, оцінювання роботи студентів (-ок), виконання розробленого автором тестового завдання з 20 запитань, що одночасно оцінює і засвоєння практичних знань студентів (-ок) — правників (-ць) та психологів (-гинь) — за двадцятибальною шкалою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • від 0 до 8 б.: «Вам ще потрібно удосконалювати свої практичні навички». • від 9 до 15 б.: «У вас все добре з навичками усного мовлення в службово-визначених ситуаціях спілкування». • від 16 до 20 б.: «Ви чудовий оратор» (див. Додаткову інформацію).
--	-------	--	---

Додаткова інформація

Тестові завдання до практичного заняття (тренінгу)

Розв'язати тестові завдання:

№	Навчальний елемент	Тестові завдання	Відповідь
1.	Найважливішим компонентом психологічної структури обвинувальної промови прокурора є	а) пізнавальна б) емоційна в) комунікативна	
2.	В ораторському мистецтві прокурора частіше всього використовується	а) розмовно-побутовий (розмовний) стиль мовлення б) офіційно-діловий стиль мовлення в) літературно-художній та науковий стиль мовлення	
3.	Головне завдання прокурора в обвинувальній промові на суді	а) аналіз особистості обвинуваченого б) доведення до присутніх складу злочину в) кваліфікований аналіз доказів	
4.	Психологічно складним елементом прокурорської діяльності в суді є	а) вплив присутніх б) полеміка із захистом в) погляд підсудного	
5.	Основні типи емоційних станів прокурора під час виголошення обвинувальної промови	а) емоційний тон відчуття, емоційний відгук б) емоційний тон відчуття, емоційний відгук, настрій, стрес, афект, фрустрація в) емоційний тон відчуття, емоційний відгук, конфлікт, афект, фрустрація	
6.	До якого виду вольового акту відноситься виступ прокурора з	а) простий вольовий акт б) складний вольовий акт	

	обвинувальною промовою в суді?	в) особливо складний вольовий акт емоційний вибух, складний вольовий акт, помірний вольовий акт	
7.	З якого психологічного компонента повинна розпочатися обвинувальна промова прокурора?	а) конструктивного б) виховного (соціального) в) інтуїтивного	
8.	Особливістю професійного спілкування прокурора є	а) регламентація спілкування правовими нормами б) напруженість спілкування в) вплив соціально-психологічного клімату	
9.	Найбільш переконливою є обвинувальна промова в якій	а) переважають психологічні елементи; б) переважають логіко-юридичні елементи; в) логічні й психологічні елементи рівнозначні	
10.	Обвинувальне переконання має дві основні позиції	а) доказування — логічний аспект, навіюваність — психологічний аспект б) доказування — соціальний елемент, сугестія — психічний аспект в) доказування-правовий режим, навіювання — психопатологічний аспект	
11.	Чи можна змінювати тональність обвинувальної промови?	а) так б) ні в) тільки під час судової наради	
12.	Під час виголошення обвинувальної промови погляд прокурора повинен бути зосереджений на	а) обвинуваченому, адвокати, присутніх у залі б) обвинуваченому, судді в) обвинуваченому, потерпілому	
13.	Дії прокурора-обвинувача під час зустрічі погляду з адвокатом	а) відвернути погляд б) передивитись в) одягти окуляри	
14.	Чи допустима шаблонність обвинувальної промови прокурора в суді?	а) так б) ні в) інколи	
15.	Чи можливо залучити спеціальні знання психолога до підготовки обвинувальної промови?	а) ні, адже це суперечитиме нормам КПК України б) так, але в статусі судового експерта в) так, у випадку насильницького, травмуючого змісту промови	
16.	Конфліктні ситуації, що виникають під час виступу прокурора в суді, можна умовно розподілити на	а) внутрішні та зовнішні б) вертикально-зовнішні в) посередні	
17.	Участь фахівця-психолога у кримінально-процесуальній діяльності регламентується:	а) ст. 83 КПК України б) ст. 71 КПК України в) ст. 360 КПК України	
18.	Чи можуть консультації фахівця-психолога долучатися до матеріалів кримінального провадження, і в якому вигляді	а) ні б) так, в порядку ч. 2 ст. 105 КПК України у вигляді письмового роз'яснення в) так, в порядку ч. 2 ст. 84 КПК України у вигляді висновку	

19.	Консультації фахівця-психолога містять	а) довідкову інформацію б) правову інформацію в) соціально-правову значущість	
20.	У випадку суперечки з адвокатом під час виголошення обвинувальної промови прокурору доцільно застосувати такі прийоми психологічного впливу	а) фізична сила та психопресінг б) переконання та навіювання в) парапсихологія та гіпноз	

Шкала оцінювання:

• **від 0 до 8 б.:**

«Вам ще потрібно удосконалювати свої практичні навички».

• **від 9 до 15 б.:**

«У вас все добре з навичками усного мовлення в службово-визначених ситуаціях спілкування».

• **від 16 до 20 б.:**

«Ви чудовий оратор».

Завдання № 3. Розробіть дидактичний тренінг (2—3) для студентів 2-го курсу юридичного факультету задля ознайомлення їх з основами «Педагогіки вищої школи та методики НДР».

Завдання № 4. Розробіть систему дидактичних завдань з розвитку системного, критичного мислення в процесі вивчення Закону України «Про звернення громадян».

Завдання № 5. Підготуйте систему запитань для порівняння кількох нормативних актів: Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.) та Закону України «Про освіту» (2017 р.)

Завдання № 6. Розробіть опорні сигнали до теми «Правові висновки Верховного Суду».

Завдання № 7. Познайомтеся з освітньою програмою однієї з правових дисциплін (надає викладач, який проводить практичне заняття чи приймає залік), опишіть її структуру, охарактеризуйте її з огляду на вимоги до формування основних знань, умінь, навичок, компетентності студентів.

Завдання № 8. Дайте порівняльний методичний аналіз освітніх програм курсу «Психологія», запропонованих для викладання на бакалаврському рівні, а також у спеціалізованих закладах з поглибленим вивченням права.

Завдання № 9. Ознайомтеся з варіантами робочих навчальних програм із дисциплін, що вивчаються на юридичному факультеті ЧНУ імені Петра Могили. Зробіть методичний аналіз однієї з них (на власний вибір чи вибір викладача, якщо це відбувається на заліку).

Завдання № 10. Проаналізуйте структуру навчального плану для освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» щодо достатності кількості годин для вивчення професійно зорієнтованих дисциплін і практичного навчання.

Розв'язати тести з навчального курсу:

№	Навчальний елемент	Тестові завдання
1.	«Юридична педагогіка» належить до циклу:	<i>а) нормативних правничих; б) педагогічних дисциплін; в) нормативних правничих та педагогічних дисциплін одночасно.</i>
2.	Чи може стаж науково-педагогічної діяльності бути зарахований до стажу професійної діяльності у сфері права?	<i>а) так; б) ні; в) вагають відповіді.</i>
3.	Предметом вивчення в юридичній педагогіці як системи наукових юридико-педагогічних знань є:	<i>а) освітній процес; б) освітній процес та педагогічне опосередкування правничих знань; в) педагогічне опосередкування правничих знань.</i>
4.	Предметом юридичної педагогіки є:	<i>а) пізнання юридико-педагогічних явищ; б) дистанційне навчання правників; в) освітні та наукові правничі школи.</i>
5.	Метою юридичної педагогіки як науки та навчальної дисципліни є:	<i>а) дослідження навчання здобувачів освіти за спеціальністю: право та правоохоронна діяльність; б) дослідження закономірностей виховання і навчання здобувачів освіти за спеціальністю: право та правоохоронна діяльність; в) дослідження правничих знань здобувачів освіти за спеціальністю: право та правоохоронна діяльність.</i>
6.	Юридична педагогіка виконує такі функції:	<i>а) синтетичну; аналіз, узагальнення та інтерпретація й оцінка педагогічного досвіду; прогностичну; б) аналітичну; аналіз, узагальнення та інтерпретація й оцінка педагогічного досвіду; прогностичну; в) аналітичну; порівняльну, узагальнення та інтерпретація й оцінка педагогічного досвіду; прогностичну.</i>
7.	Одним із напрямів модернізації змісту юридичної освіти та організації освітнього процесу юридичного факультету Чорноморського національного університету імені Петра Могили є:	<i>а) запровадження перекваліфікації здобувачів вищої освіти за певними освітніми програмами у вигляді спеціалізованих навчальних курсів; б) запровадження сертифікації здобувачів вищої освіти за певними освітніми програмами у вигляді спеціалізованих навчальних курсів; в) унормування законодавчої бази підготовки здобувачів вищої освіти за певними освітніми програмами у вигляді спеціалізованих навчальних курсів.</i>
8.	Опанування «Методикою	<i>а) упорядкувати практику проведення</i>

	викладання юридичних дисциплін» як навчальним курсом, дозволить:	<i>семінарських занять у формі тренінгу; б) упорядкувати практику залучення правників-практиків (що не мають педагогічних навиків чи не володіють методикою викладання) до читання лекцій; в) упорядкувати розробку методик уніфікації нормативно-правових актів у сфері юридичної педагогіки.</i>
9.	Необхідність введення в освітній процес юридичного та психологічного факультетів ЗВО спеціалізації «юридична психологія» обумовлюється:	<i>а) практичними потребами системи правоохоронних та правозастосовних органів України, логікою розвитку юридичної психології як двоєдиної інтегральної науки; б) удосконаленням освітніх програм на фоні розвитку правничих шкіл та логікою розвитку юридичної педагогіки як двоєдиної інтегральної науки; в) вимогами МОНУ до ліцензування освітніх програм підготовки педагогів у закладах вищої освіти.</i>
10.	Стажування науково-педагогічних працівників кафедр права ЗВО повинно проходити:	<i>а) в практичних підрозділах терміном до трьох років з призначенням викладача на посаду та періодичністю один раз на п'ять років; б) в практичних підрозділах терміном до одного року з призначенням викладача на посаду та періодичністю один раз на п'ять років; в) в практичних підрозділах терміном до двох років з призначенням викладача на посаду та періодичністю один раз на п'ять років.</i>
11.	Плагіатом є:	<i>а) оприлюднення (опублікування) чужого твору під іменем особи, яка лише частково є автором цього твору; б) оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору; в) оприлюднення (опублікування), повністю або частково, власного твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.</i>
12.	Встановлення факту наявності академічного плагіату та самоплагіату лише за результатами комп'ютерної перевірки текстів без подальшого аналізу виявлених текстових збігів експертами з предметної області є:	<i>а) порушенням процедури перевірки твору на плагіат; б) частковим порушенням процедури перевірки твору на плагіат; в) не порушує жодним чином процедури перевірки твору на плагіат.</i>
13.	Видані органами державної влади у межах їх повноважень офіційні	<i>а) не є об'єктами авторського права; б) є об'єктами авторського права; в) частково не є об'єктами авторського</i>

	документи політичного, законодавчого, адміністративного характеру (закони, укази, постанови, судові рішення, державні стандарти тощо) та їх офіційні переклади:	<i>права.</i>
14.	Самоплагіатом є:	<i>а) оприлюднення (частково або повністю) чужих результатів створення творів як нових наукових результатів; б) оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів; в) оприлюднення (частково або повністю) власних ще не опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.</i>
15.	«Педагогіка вищої школи та методика НДР» як навчальний курс має бути модернізований шляхом:	<i>а) зміни назви на більш прийнятну для правничого фаху, зокрема: «Юридична педагогіка»; б) зміни назви на більш прийнятну для правничого фаху, зокрема: «Методика викладання юридичних дисциплін та проведення НДР»; в) зміни назви на більш прийнятну для правничого фаху, зокрема: «Методика права».</i>
16.	Порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання професійних суддів чи кандидатів на посади суддів, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються:	<i>а) Національною школою суддів України; б) Вищою радою правосуддя; в) Вищою кваліфікаційною комісією суддів України.</i>
17.	Кафедра цивільного та кримінального права і процесу Чорноморського національного університету імені Петра Могили здійснює:	<i>а) навчально-методичну, виховну та організаційну діяльність; б) навчально-методичну, наукову, виховну та організаційну діяльність; в) навчально-методичну, наукову та виховну (профілактичну) діяльність.</i>
18.	Виконання повноважень на посаді завідувача кафедри передбачає здійснення:	<i>а) адміністративних, управлінських (забезпечення організації, виконання та виховання) та контрольних (строки, межі, рівень, звітність) функцій; б) адміністративних, управлінських (забезпечення організації, виконання та виховання) та профілактичних функцій; в) адміністративних, аналітико-стратегічних (забезпечення аналітики та планування) та контрольно-оперативних (строки, межі,</i>

		<i>рівень, звітність) функцій.</i>
19.	У чому переваги видання завідуючим кафедри «розпорядження» на етапі запровадженого карантинного обмеження в державі?	<p><i>а) дозволяє застосувати дисциплінарні стягнення до порушників трудового законодавства дистанційно (віддалено);</i></p> <p><i>б) дозволяє виконувати завдання та здійснювати управлінський вплив та координацію роботи кафедри дистанційно (віддалено);</i></p> <p><i>в) дозволяє ініціювати програми розвитку кафедри дистанційно (віддалено).</i></p>
20.	Чи передбачена в «Положенні про кафедру ЧНУ імені Петра Могили» (2009 р.) вказівка про право завідувачів кафедри видавати письмові розпорядження?	<p><i>а) так;</i></p> <p><i>б) ні;</i></p> <p><i>в) вагаюсь відповісти.</i></p>
21.	Протокол засідання кафедри є:	<p><i>а) внутрішнім (локальним), колегіальним нормативним документом кафедри, з правом голосу всіх співробітників означеного підрозділу та має винятково освітньо-науковий та адміністративно-розпорядчий характер;</i></p> <p><i>б) внутрішнім (локальним), колегіальним нормативним документом кафедри, з правом голосу всіх співробітників означеного підрозділу та має винятково освітньо-науковий, координаційний та методичний характер;</i></p> <p><i>в) внутрішнім (локальним), колегіальним нормативним документом кафедри, з правом голосу всіх співробітників означеного підрозділу та має винятково методичний характер.</i></p>
22.	Чи вправі завідуючий кафедрою ухвалити розпорядження «про покладення (перерозподіл) на певного члена кафедри тимчасово виконання обов'язків заступника завідуючого кафедри»?	<p><i>а) так;</i></p> <p><i>б) ні;</i></p> <p><i>в) вагаюсь відповісти.</i></p>
23.	Дистанційне навчання це:	<i>а) індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних суспільних трансформацій;</i>

		<p>б) індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій;</p> <p>в) груповий процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.</p>
24.	Навчальний процес в університеті здійснюється в таких формах:	<p>а) навчальні заняття; дипломна робота; практична підготовка та контрольні заходи;</p> <p>б) навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка та тренінгові технології;</p> <p>в) навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка та контрольні заходи.</p>
25.	Основні види навчальних занять у закладах вищої освіти:	<p>а) лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття та тренінг;</p> <p>б) лекція; домашнє, практичне, семінарське, індивідуальне заняття та консультація;</p> <p>в) лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття та консультація.</p>
26.	Найкращий спосіб донесення практичних знань правникам реалізується на:	<p>а) семінарському занятті;</p> <p>б) тренінгу;</p> <p>в) виробничій практиці.</p>
27.	Які кафедри мають входити до Консультативної групи ЕГП?	<p>а) кафедра конституційного та адміністративного права і процесу; кафедра цивільного та кримінального права і процесу;</p> <p>б) кафедра історії та теорії держави і права; кафедра конституційного та адміністративного права і процесу; кафедра цивільного та кримінального права і процесу;</p> <p>в) кафедра цивільного та кримінального права і процесу.</p>
28.	Науковий ступінь у галузі права:	<p>а) доктор філософії у галузі права, кандидат чи доктор педагогічних наук;</p> <p>б) доктор філософії у галузі права та доктор юридичних наук;</p> <p>в) доктор філософії у галузі права, кандидат</p>

		<i>чи доктор юридичних наук.</i>
29.	Організаційно-розпорядче та науково-методичне керівництво діяльністю Консультативної групи ЕГП покладається на:	<i>а) завідувачів кафедр юридичного факультету; б) дакана юридичного факультету; в) професорів правничих кафедр.</i>
30.	Висхідною, фундаментальною площиною для проходження асистентської практики студентами магістратури за спеціальністю «право» та «правоохоронна діяльність» є:	<i>а) «Педагогіка вищої школи та методика НДР»; б) «Філософія права»; в) «Методика НДР».</i>
31.	Інноваційний підхід у проходженні асистентської практики студентами магістратури за спеціальністю «право» – це:	<i>а) специфічно обумовлена, наукова сукупність способів, прийомів, впливів, моделювань, що відображають динамізм навчально-методичного опосередкування наукової діяльності та забезпечують інноваційну, творчу здатність асистента-практиканта до застосування, реалізації педагогічних умінь та навичок здійснення навчально-виховних заходів в структурному підрозділі закладу вищої освіти під вдалим керівництвом фахового викладача; б) специфічно обумовлена, освітня, структурно-організаційна, процесуально-функціональна сукупність способів, прийомів, впливів, моделювань, що відображають динамізм навчально-методичного опосередкування викладацької і наукової діяльності та забезпечують інноваційну, творчу здатність асистента-практиканта до застосування, реалізації педагогічних умінь та навичок здійснення навчально-виховних заходів в структурному підрозділі закладу вищої освіти під вдалим керівництвом фахового викладача; в) специфічно обумовлена, освітня, структурно-організаційна, процесуально-функціональна сукупність способів, прийомів, впливів, моделювань, що відображають статичну викладацької діяльності та забезпечують інноваційну здатність асистента-практиканта до застосування, реалізації педагогічних умінь та навичок здійснення навчально-виховних заходів в структурному підрозділі закладу вищої освіти під вдалим керівництвом фахового викладача.</i>
32.	Чи достатньо в умовах наближення української	<i>а) так; б) ні;</i>

	моделі підготовки правників до європейської, диплому «магістра» чи «бакалавра» права?	<i>в) вагаюсь відповісти.</i>
33.	Педагогічний компонент проходження (асистентської) практики студентами магістратури за спеціальністю «право», полягає у:	<i>а) формуванні фахового юриста-практика з проведення майстер-класів, тренінгів, вебінарів та аналізу педагогічного досвіду в означеній сфері; б) формуванні особистості майбутнього викладача правничих дисциплін, майстер-класів, тренінгів, вебінарів, набуття, вивчення та аналіз педагогічного досвіду, а також кращих національних і європейських практик в означеній сфері; в) формуванні фахового педагога-практика з проведення вебінарів та аналізу юридичного супроводу педагогічного процесу та використання досвіду у сфері права.</i>
34.	Чи можливе зарахування студенту-практиканту замість звіту з асистентської практики, його участь в науковій конференції та написанні наукової статті до публікації в журналі?	<i>а) лише за рішенням керівника практики (безпосереднього керівника) від університету; б) лише за рішенням керівника практики від кафедри; в) лише в обґрунтованих випадках за рішенням відповідальної кафедри за проходження асистентської практики.</i>
35.	Чи забезпечено нормативно право студенту-практиканту оскаржувати результати чи процедури захисту асистентської практики?	<i>а) так, це передбачено у робочій програмі з асистентської практики; б) ні; в) ні, але слід керуватися іншими нормативними документами апеляційного оскарження результатів іспиту чи заліку.</i>
36.	Навчальне навантаження на одну ставку науково-педагогічного працівника становить не більше:	<i>а) 600 годин на навчальний рік; б) 1550 годин на навчальний рік; в) 200 годин на навчальний рік.</i>
37.	З яких трьох основних елементів складається фахова діяльність академічних працівників (професорсько-викладацького складу)?	<i>а) асистентської, педагогічної, наукової роботи; б) навчальної, методичної та наукової роботи; в) навчальної, організаційної, виховної роботи.</i>

38.	Чи існує наразі на законодавчому рівні раціональний підхід до обрахування річного навантаження викладача з акцентом на його попередні досягнення?	а) так; б) ні; в) вагаюсь відповісти.
39.	Який коментар опублікував в 1937 році журнал Єльської школи права стосовно захисту звільненого професора?	а) захист звільненого професора з цієї школи права шляхом запровадження безстрокових трудових відносин; б) захист звільненого професора з цієї школи права шляхом запровадження диференційного підходу до педагогічного навантаження; в) захист звільненого професора з цієї школи права шляхом запровадження третейського розгляду справи та поновлення останнього на посаді.
40.	Чи допускається науково-педагогічним працівникам у своїх публічних виступах висловлення особистої думки без огляду на позицію керівництва вишу?	а) так, якщо виступаючий робить заяву від власного імені, а не від імені своєї установи; б) ні; в) так, якщо виступаючий робить заяву від імені своєї установи.
41.	Наукова теза це	а) тривало продовжувані та логічно сформульовані основні ідеї, думки, положення наукової доповіді, повідомлення, статті; б) коротко, точно, послідовно сформульовані основні ідеї, думки, положення наукової доповіді, повідомлення, статті або іншої наукової праці; в) послідовно визначені основні ідеї, думки, положення наукової статті або іншої навчально-методичної праці.
42.	Наукова стаття це	а) вид навчально-наукової публікації, у якій описано кінцеві результати проведеного дослідження, а також окреслено перспективи; б) вид наукової публікації, у якій описано кінцеві або проміжні результати проведеного дослідження, обґрунтовано способи їх отримання, а також накреслено перспективи наступних напрацювань; в) вид наукової публікації, у якій описано проміжні результати проведеного дослідження.
43.	Чи є за своєю правовою природою статус та повноваження голови	а) так; б) ні; в) вагаюсь відповісти.

	екзаменаційної комісії – дискреційними?	
44.	Чи однаковий правовий статус мають згідно абз. 3 ч. 3 ст. 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (1993 р.) вчені та педагоги?	а) так; б) ні; в) вагаюсь відповісти.
45.	Що є необхідною умовою для відстрочки від призову на військову службу «наукових і науково-педагогічних працівників закладів вищої та фахової передвищої освіти, наукових установ та організацій, які мають вчене звання та/або науковий ступінь»?	а) професійна діяльність за основним місцем роботи при наявності вченого звання та наукового ступеня з навчальним навантаженням не менш як на 0,75 ставки; б) професійна діяльність за основним місцем роботи при наявності вченого звання та наукового ступеня; в) професійна діяльність за основним місцем роботи не менш як на 0,75 ставки.
46.	Що є необхідною умовою для відстрочки від призову на військову службу «педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти, закладів загальної середньої освіти, за умови що вони працюють відповідно у закладах вищої чи фахової передвищої освіти, наукових установах та організаціях, закладах професійної (професійно-технічної) чи загальної середньої освіти»?	а) професійна діяльність за основним місцем роботи при наявності вченого звання та наукового ступеня з навчальним навантаженням не менш як на 0,75 ставки; б) професійна діяльність за основним місцем роботи при наявності вченого звання та наукового ступеня; в) професійна діяльність за основним місцем роботи не менш як на 0,75 ставки.
47.	Найкращий формою зрізу знань здобувачів освіти (залік/іспит) в онлайн-режимі (дистанційного навчання) під час воєнного стану чи загальнодержавного карантину є:	а) тестування; б) співбесіда; в) усне опитування з переліку запитань до заліку/іспиту.
48.	У разі відсутності з поважних/інших причин	а) професор кафедри; б) педагогічний працівник з найвищими серед

<p>завідуючого кафедрою та його заступника, їх тимчасово, навіть без узгодження з адміністрацією може підміняти:</p>	<p>членів кафедри науковим ступенем чи/та вченим, почесним званням, або/та досвідом роботи; в) один з ініціативних співробітників кафедри.</p>
--	--

Теми доповідей з курсу:

Підготувати письмову доповідь на одну із тем:

Кредит I Теоретичні засади методики викладання юридичних дисциплін

1. Дослідницький характер самостійної роботи студента при засвоєнні навчальних дисциплін та проходження практик.
2. Організація самостійної наукової роботи студента.
3. Структура, правила та порядок оформлення результатів наукової роботи.
4. Форми відображення результатів наукового дослідження (повідомлення, доповідь, тези доповіді, наукова стаття, брошура, препринт, курсова та дипломна робота, монографія, дисертація, навчальні посібники у їх різновидах) та їх апробація.

Кредит II Організаційні засади методики викладання юридичних дисциплін

Підготувати письмову доповідь чи усну презентацію на одну із тем:

1. Особливості освітнього процесу Каліфорнійського технологічного університету.
2. Особливості освітнього процесу Оксфордського університету.
3. Особливості освітнього процесу Кембриджського університету.
4. Особливості освітнього процесу Массачусетського технологічного університету.
5. Особливості освітнього процесу Принстонського університету.
6. Особливості освітнього процесу Гарвардського університету.
7. Особливості освітнього процесу Єльського університету.
8. Особливості освітнього процесу Чиказького університету.
9. Особливості освітнього процесу Імперського коледжу Лондона.
10. Особливості освітнього процесу університету Сорбони.
11. Особливості освітнього процесу Колумбійського університету.
12. Особливості освітнього процесу Стенфордського університету.
13. Особливості освітнього процесу Болонського університету.
14. Особливості освітнього процесу Каліфорнійського технологічного інституту (Caltech).
15. Особливості освітнього процесу Імперського коледжу Лондона
16. Особливості освітнього процесу Швейцарського федерального технологічний інституту.
17. Університет Свонсі (Уельс) Великобританія (угода з ЧНУ імені Петра Могили)
18. Особливості освітнього процесу Чорноморського національного Чорноморського університету імені Петра Могили.

Виконати презентацію в аудиторії до однієї із тем лекційного чи семінарського заняття:

1. Методологія формування мислення у процесі вивчення юридичних наук та проведення наукових досліджень.
2. Інформативно - інституційні основи забезпечення освітнього процесу з юридичних дисциплін.
3. Організація процесу методики викладання юридичних дисциплін та здійснення науково-дослідницької роботи.

Кредит III Методика проведення НДР

Підготувати письмову доповідь на одну із поданих тем:

1. Ранжування базисних якостей освітніх технологій.
2. Різниця між термінами, як «інноваційне навчання» та «освітні інновації».
3. Поняття: «технологічна схема», «технологічна карта».
4. Технологічна карта практичного заняття на прикладі вивчення однієї із тем галузей права.
5. Термін «парціальна оцінка» або одне із завдань діагностики — виявлення блокувань (ускладнень) у навчальній діяльності студентів.
6. Порівняльна характеристика понять: а) контроль та оцінка знань, умінь і навичок; б) діагностика знань, умінь і навичок.
7. Завдання до (параграфу, розділу) підручника чи навчально-методичного посібника з права.
8. Знання та вміння викладача для виконання ним педагогічного діагностування.
9. Перелік питань для співбесіди визначеного типу з (теми, розділу, курсу) за вибором.
10. Макет екзаменаційного білета до іспиту з певної юридичної дисципліни.
11. Перелік тем для рефератів, курсових робіт з юридичних дисциплін.
12. Система дидактичних тестів з обраної теми чи розділу курсу.

Виконати презентацію в аудиторії до однієї із тем лекційного чи семінарського заняття.

1. Вимоги до змісту результатів наукових досліджень.
2. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань.
3. Критерії добору міжнародних наукометричних баз даних відкритого доступу.

Теми наукових доповідей

1. Інтеграція вищої освіти України в Європейській освітній простір.
2. Умови та чинники реформування системи вищої освіти в контексті Болонської декларації.
3. Переваги української системи вищої освіти з підписанням Болонської конвенції та входженням держави до Європейського освітнього простору.
4. Основні функції та вміння викладача юридичних дисциплін.
5. Зміст інноваційної діяльності сучасного викладача юридичних дисциплін.
6. Сутність основних завдань методики викладання юридичних дисциплін.

7. Типологія загально теоретичних методів дослідження (аналіз, синтез, індукція, дедукція, моделювання та ін.).
8. Місце і особливості застосування аналітичних і статистичних методів обробки наукових даних.
9. Структура та організація комплексних наукових досліджень.
10. Методи планування та засоби координації виконання комплексних науково-дослідних робіт.
11. Сучасні організаційно-економічні форми та механізми регулювання наукових досліджень.
12. Фактори (умови) від яких залежить ефективність організації самостійної роботи студента.
13. Підготовка систем навчально-методичних завдань для формування вміння навчатися.
14. Вибір дидактичних і розвивальних завдань для СРС у процесі викладання юридичних дисциплін.
15. Специфіка завдань самостійної роботи студентів-юристів для розвитку спеціальних умінь і навичок.
16. організаційно-діяльнісної гри.
17. Розробка систем навчально-правових імітаційних ситуацій із цивільно-правових відносин.
18. Можливості дидактичної гри в процесі формування юридичних понять.
19. Форми участі студентів у науково-дослідній роботі кафедр, лабораторіях, науково-методичних центрах.
20. Організація самостійної наукової роботи студента. Дослідницький характер самостійної роботи студента при засвоєнні навчальних дисциплін та проходження практик.
21. Методичні поради щодо самостійного аналізу науково-методичної літератури та узагальнення результатів наукових шкіл.
22. Критерії вибору напряму та теми наукового дослідження.
23. Розробка плану та програми індивідуальної наукової роботи.
24. Поняття реферату, особливості його підготовки.
25. Форми участі студентів в науково-практичних семінарах, конференціях, олімпіадах.
26. Особливості підготовки тексту та тез наукової доповіді.
27. Форми заохочення наукової діяльності студентів.
28. Переваги та недоліки ігрових методів навчання.

2. Вибіркові види самостійної роботи (необов'язкові).

1. Тези доповіді на студентську наукову конференцію.

Студенти за бажанням обирають науково-практичну або наукову конференцію, самостійно, або, консультуючись з викладачем, формулюють тему доповіді з актуальних питань юридичної педагогіки.

Тези доповіді повинні бути оригінальним авторським рукописом, мати наукову новизну, відповідати напряму роботи конференції і оформлені відповідно до вимог, які висуваються організатором у інформаційному повідомленні.

2. Участь у заходах неформального навчання.

Студенти обирають самостійно, або за рекомендацією викладача, навчальний курс на доступних платформах (EdEra, Prometheus тощо) відповідно тематиці навчальної дисципліни, узгоджують захід і тему з викладачем, а після закінчення курсу надають сертифікату про участь у відповідних заходах.

Заочна форма

Самостійна робота на заочній формі передбачає виконання контрольної роботи, виконання якої є **обов'язковим** (включає теоретичні питання та практичне завдання), а також виконання завдань 2, 3, 4 «Робочої навчальної програми» у розділі «Заочна форма» та за бажанням написання тез доповіді для участі у науковій конференції та участь у заходах неформального навчання.

Увага! Контрольна робота та виконані завдання 2, 3, 4 завантажуються в МУДЛ на спеціальні майданчики з відповідними назвами «Майданчик для завантаження контрольних робіт», «Майданчик для завантаження методичних розробок семінарських занять», «Майданчик для завантаження методичних розробок лекційних занять», «Майданчик для завантаження методичних розробок лекційних занять», «Майданчик для завантаження методичних розробок практичних занять» з визначеними заздалегідь деєлайнами. На семінарських заняттях необхідно принести методичні розробки та виступити (презентувати) їх у формі імітованого проведення перед одногрупниками певного виду лекційного, семінарського чи практичного заняття на оцінку.

Контрольна робота має бути виконана без повторів тем студентами навчальної групи, а також має бути відповідним чином оформлена та після її захисту на заліку здана викладачу.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
35-40	Відмінно	A	Глибоке і повне опанування навчального матеріалу
30-34	Добре	B	Повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
25-29	Добре	C	У загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
20-24	Задовільно	D	Неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
15-19	Задовільно	E	Неповне опанування програмного матеріалу,

			що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
10-14	Незадовільно	FX	Безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисциплін
5-9	Незадовільно	F	Необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Приклад аналізу результатів ККР

Найбільш характерні помилки:

Висновок про виконання робочої навчальної програми

Заходи, що пропонуються:

Зав. кафедри _____ (ініціали, прізвище)

 підпис

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ККР

КОМПЛЕКСНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

З курсу «_____»
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань _____
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність _____
(код і найменування спеціальності)

Варіант 1

Студента _____

Групи _____

Оцінка	Викладач		Методист навчальної частини	
	Прізвище	Підпис	Прізвище	Підпис

ПЕРЕЛІК ТЕМ КОНРОЛЬНИХ РОБІТ

Зразок

Варіант 0

Теоретичне завдання

Підготувати відповідь на питання:

1. Педагогіка вищої школи та методика НДР як складова педагогіки, її предмет, методи дослідження.
2. Основні вимоги до організації самостійної роботи в процесі вивчення юридичних дисциплін.

Практичні завдання:

Ознайомтеся з такими висловлюваннями та доведіть їх справедливість у наш час.

«...людський розум виховується навчанням та мисленням»

Цицерон Марк Туллій.

«...досвід — найкращий наставник»

Вергілій Марк Публій.

«...про свої здібності людина може дізнатися тільки застосувавши їх у справі»

Сенека Луцій Анней.

«...освіта має бути істинною, повною, ясною і міцною»

Коменський Ян Амос.

«...швидке накопичення знань, набутих за недостат-ньої самостійної участі, не зовсім плідне, незруч-ність може також народити лише листя, не даючи плодів»

Ліхтенберг Георг Крістофер.

«... людство розвивалося єдиним шляхом самоосвіти і для того, щоб досягти кращих результатів, розум повинен розвиватися тим самим шляхом. Положення це постійно підтверджується видатними успіхами людей, які всім зобов'язані самим собі»

Спенсер Герберт.

«...справжні знання полягають не в знайомстві з фактами, які роблять людину лише предметом, а у використанні факторів, які перетворюють її на філософа»

Бокль Генрі Томас.

Дидактичні завдання з курсу

Завдання № 1.

Розробіть самостійно лекційне заняття з пропонованої нижче теми у межах правничої дисципліни (*кримінальне, цивільне, господарське, адміністративне право, тощо*) з обраною Вами теми згідно переліку.

Для оптимізації Вашої роботи пропонується авторський зразок методичної розробки лекційного заняття з навчальної дисципліни «Юридична психологія» доданий до МУДЛ під назвою: «Зразок розробки лекції».

Завдання № 2.

Розробіть самостійно семінарське заняття (*у формі ділових ігор, кейсів*) з пропонованої нижче теми у межах правничої дисципліни (*кримінальне, цивільне,*

господарське, адміністративне право, тощо) з обраної Вами теми згідно переліку.

Завдання № 3.

Розробіть самостійно практичне заняття (у формі тренінгу) з пропонованої нижче теми у межах правничої дисципліни (кримінальне, цивільне, господарське, адміністративне право, тощо) з обов'язковим використанням трансляції судового, що містяться на веб-порталу «Судова влада» з обраної Вами теми згідно переліку.

Для оптимізації Вашої роботи пропонується авторський зразок методичної розробки тренінгового заняття з навчальної дисципліни «Юридична психологія» за темою: «Психологічні аспекти обвинувальної промови прокурора», що розміщений на стор. 32 даної Робочої навчальної програми.

Пропонований перелік тем до завдання № 1, 2, 3

1. Позбавлення батьківських прав
2. Домагання дитини
3. Окрема думка судді Конституційного суду України
4. Крадіжка
5. Грабіж
6. Правочин в цивільному праві
7. Участь експерта у цивільному судочинстві
8. Останнє слово обвинуваченого
9. Прокурор у судовому засіданні
10. Присяга свідків у кримінальному судочинстві
11. Згвалтування
12. Розподіл майна подружжям
13. Вирішення господарського спору
14. Адвокат в господарському процесі
15. Судовий розгляд з використанням відеоконференції
16. Вчинення кримінального порушення неповнолітнім
17. Судові дебати у цивільному процесі
18. Оголошення судового рішення
19. Конфлікт під час судового розгляду
20. Видалення суддів до нарадчої кімнати

УВАГА!!! Тема має бути обрана студентом лише одна для всіх трьох завдань без повторів в інших одногрупників з вказівкою навчальної дисципліни до якої відноситься тема (0667674667 – для консультацій). Староста у рівномірному розподіляє теми з урахуванням побажань одногрупників.

4.4. Проміжний контроль у формі тестового зрізу знань студента (89 тестових блоків)

Зразок тесту!

Розв'язати тести:

1. Сукупність спеціальних знань, умінь і навичок, якостей, трудового досвіду і норм поведінки, що забезпечують можливість успішної роботи з певної професії – це:

- а) професійна підготовка;
- б) професійна компетентність;
- в) освітньо-кваліфікаційна характеристика фахівця;
- г) педагогічна майстерність.

При викладенні цього та іншого матеріалу робочої навчальної програми використовувались матеріали з навчального посібника: Чужикова В. Г. Методика викладання права : навч. посіб. / В. Г. Чужикова. К. : КНЕУ, 2009. 425 с. та Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі. Методичні рекомендації / Уклад. В.В.Стинська. – Івано-Франківськ, 2016. – 65 с.

4.5. Підсумковий контроль у формі тесту

№	Навчальний елемент	Тестові завдання
1.	«Юридична педагогіка» належить до циклу:	а) нормативних правничих; б) педагогічних дисциплін; в) нормативних правничих та педагогічних дисциплін одночасно.
2.	Чи може стаж науково-педагогічної діяльності бути зарахований до стажу професійної діяльності у сфері права?	а) так; б) ні; в) вагаюсь відповісти.
3.	Предметом вивчення в юридичній педагогіці як системи наукових юридико-педагогічних знань є:	а) освітній процес; б) освітній процес та педагогічне опосередкування правничих знань; в) педагогічне опосередкування правничих знань.
4.	Предметом юридичної педагогіки є:	а) пізнання юридико-педагогічних явищ; б) дистанційне навчання правників; в) освітні та наукові правничі школи.
5.	Метою юридичної педагогіки як науки та навчальної дисципліни є:	а) дослідження навчання здобувачів освіти за спеціальністю: право та правоохоронна діяльність; б) дослідження закономірностей виховання і навчання здобувачів освіти за спеціальністю: право та правоохоронна діяльність; в) дослідження правничих знань здобувачів освіти за спеціальністю: право та правоохоронна діяльність.
6.	Юридична педагогіка виконує такі функції:	а) синтетичну; аналіз, узагальнення та інтерпретація й оцінка педагогічного досвіду;

		<p>прогностичну;</p> <p>б) аналітичну; аналіз, узагальнення та інтерпретація й оцінка педагогічного досвіду; прогностичну;</p> <p>в) аналітичну; порівняльну, узагальнення та інтерпретація й оцінка педагогічного досвіду; прогностичну.</p>
7.	<p>Одним із напрямів модернізації змісту юридичної освіти та організації освітнього процесу юридичного факультету Чорноморського національного університету імені Петра Могили є:</p>	<p>а) запровадження перекваліфікації здобувачів вищої освіти за певними освітніми програмами у вигляді спеціалізованих навчальних курсів;</p> <p>б) запровадження сертифікації здобувачів вищої освіти за певними освітніми програмами у вигляді спеціалізованих навчальних курсів;</p> <p>в) унормування законодавчої бази підготовки здобувачів вищої освіти за певними освітніми програмами у вигляді спеціалізованих навчальних курсів.</p>
8.	<p>Опанування викладання дисциплін «Методикою юридичних дисциплін» як навчальним курсом, дозволить:</p>	<p>а) упорядкувати практику проведення семінарських занять у формі тренінгу;</p> <p>б) упорядкувати практику залучення правників-практиків (що не мають педагогічних навиків чи не володіють методикою викладання) до читання лекцій;</p> <p>в) упорядкувати розробку методик уніфікації нормативно-правових актів у сфері юридичної педагогіки.</p>
9.	<p>Необхідність уведення в освітній процес юридичного та психологічного факультетів ЗВО спеціалізації «юридична психологія» обумовлюється:</p>	<p>а) практичними потребами системи правоохоронних та правозастосовних органів України, логікою розвитку юридичної психології як двоєдиної інтегральної науки;</p> <p>б) удосконаленням освітніх програм на фоні розвитку правничих шкіл та логікою розвитку юридичної педагогіки як двоєдиної інтегральної науки;</p> <p>в) вимогами МОНУ до ліцензування освітніх програм підготовки педагогів у закладах вищої освіти.</p>
10.	<p>Стажування науково-педагогічних працівників кафедр права ЗВО повинно проходити:</p>	<p>а) в практичних підрозділах терміном до трьох років з призначенням викладача на посаду та періодичністю один раз на п'ять років;</p> <p>б) в практичних підрозділах терміном до одного року з призначенням викладача на посаду та періодичністю один раз на п'ять років;</p> <p>в) в практичних підрозділах терміном до двох років з призначенням викладача на посаду та періодичністю один раз на п'ять років.</p>
11.	<p>Плагіатом є:</p>	<p>а) оприлюднення (опублікування) чужого твору під іменем особи, яка лише частково є автором</p>

		<p>цього твору;</p> <p>б) оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору;</p> <p>в) оприлюднення (опублікування), повністю або частково, власного твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.</p>
12.	Встановлення факту наявності академічного плагіату та самоплагіату лише за результатами комп'ютерної перевірки текстів без подальшого аналізу виявлених текстових збігів експертами з предметної області є:	<p>а) порушенням процедури перевірки твору на плагіат;</p> <p>б) частковим порушенням процедури перевірки твору на плагіат;</p> <p>в) не порушує жодним чином процедури перевірки твору на плагіат.</p>
13.	Видані органами державної влади у межах їх повноважень офіційні документи політичного, законодавчого, адміністративного характеру (закони, укази, постанови, судові рішення, державні стандарти тощо) та їх офіційні переклади:	<p>а) не є об'єктами авторського права;</p> <p>б) є об'єктами авторського права;</p> <p>в) частково не є об'єктами авторського права.</p>
14.	Самоплагіатом є:	<p>а) оприлюднення (частково або повністю) чужих результатів створення творів як нових наукових результатів;</p> <p>б) оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;</p> <p>в) оприлюднення (частково або повністю) власних ще не опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.</p>
15.	«Педагогіка вищої школи та методика НДР» як навчальний курс має бути модернізований шляхом:	<p>а) зміни назви на більш прийнятну для правничого фаху, зокрема: «Юридична педагогіка»;</p> <p>б) зміни назви на більш прийнятну для правничого фаху, зокрема: «Методика викладання юридичних дисциплін та проведення НДР»;</p> <p>в) зміни назви на більш прийнятну для правничого фаху, зокрема: «Методика права».</p>
16.	Порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання професійних суддів чи кандидатів на посади суддів, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються:	<p>а) Національною школою суддів України;</p> <p>б) Вищою радою правосуддя;</p> <p>в) Вищою кваліфікаційною комісією суддів України.</p>

17.	Кафедра цивільного та кримінального права і процесу Чорноморського національного університету імені Петра Могили здійснює:	<p>а) навчально-методичну, виховну та організаційну діяльність;</p> <p>б) навчально-методичну, наукову, виховну та організаційну діяльність;</p> <p>в) навчально-методичну, наукову та виховну (профілактичну) діяльність.</p>
18.	Виконання повноважень на посаді завідувача кафедри передбачає здійснення:	<p>а) адміністративних, управлінських (забезпечення організації, виконання та виховання) та контрольних (строки, межі, рівень, звітність) функцій;</p> <p>б) адміністративних, управлінських (забезпечення організації, виконання та виховання) та профілактичних функцій;</p> <p>в) адміністративних, аналітико-стратегічних (забезпечення аналітики та планування) та контрольно-оперативних (строки, межі, рівень, звітність) функцій.</p>
19.	У чому переваги видання завідуючим кафедри «розпорядження» на етапі запровадженого карантинного обмеження в державі?	<p>а) дозволяє застосувати дисциплінарні стягнення до порушників трудового законодавства дистанційно (віддалено);</p> <p>б) дозволяє виконувати завдання та здійснювати управлінський вплив та координацію роботи кафедри дистанційно (віддалено);</p> <p>в) дозволяє ініціювати програми розвитку кафедри дистанційно (віддалено).</p>
20.	Чи передбачена в «Положенні про кафедру ЧНУ імені Петра Могили» (2009 р.) вказівка про право завідувачів кафедри видавати письмові розпорядження?	<p>а) так;</p> <p>б) ні;</p> <p>в) вагаюсь відповісти.</p>
21.	Протокол засідання кафедри є:	<p>а) внутрішнім (локальним), колегіальним нормативним документом кафедри, з правом голосу всіх співробітників означеного підрозділу та має винятково освітньо-науковий та адміністративно-розпорядчий характер;</p> <p>б) внутрішнім (локальним), колегіальним нормативним документом кафедри, з правом голосу всіх співробітників означеного підрозділу та має винятково освітньо-науковий, координаційний та методичний характер;</p> <p>в) внутрішнім (локальним), колегіальним нормативним документом кафедри, з правом голосу всіх співробітників означеного підрозділу та має винятково методичний характер.</p>
22.	Чи вправі завідуючий кафедрою ухвалити розпорядження «про покладення (перерозподіл) на	<p>а) так;</p> <p>б) ні;</p> <p>в) вагаюсь відповісти.</p>

	певного члена кафедри тимчасово виконання обов'язків заступника завідуючого кафедри»?	
23.	Дистанційне навчання це:	<p>а) індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних суспільних трансформацій;</p> <p>б) індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій;</p> <p>в) груповий процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.</p>
24.	Навчальний процес в університеті здійснюється в таких формах:	<p>а) навчальні заняття; дипломна робота; практична підготовка та контрольні заходи;</p> <p>б) навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка та тренінгові технології;</p> <p>в) навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка та контрольні заходи.</p>
25.	Основні види навчальних занять у закладах вищої освіти:	<p>а) лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття та тренінг;</p> <p>б) лекція; домашнє, практичне, семінарське, індивідуальне заняття та консультація;</p> <p>в) лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття та консультація.</p>
26.	Найкращий спосіб донесення практичних знань правникам реалізується на:	<p>а) семінарському занятті;</p> <p>б) тренінгу;</p> <p>в) виробничій практиці.</p>
27.	Які кафедри мають входити до Консультативної групи ЕГП?	<p>а) кафедра конституційного та адміністративного права і процесу; кафедра цивільного та кримінального права і процесу;</p> <p>б) кафедра історії та теорії держави і права; кафедра конституційного та адміністративного права і процесу; кафедра</p>

		<i>цивільного та кримінального права і процесу;</i> <i>в) кафедра цивільного та кримінального права і процесу.</i>
28.	Науковий ступінь у галузі права:	<i>а) доктор філософії у галузі права, кандидат чи доктор педагогічних наук;</i> <i>б) доктор філософії у галузі права та доктор юридичних наук;</i> <i>в) доктор філософії у галузі права, кандидат чи доктор юридичних наук.</i>
29.	Організаційно-розпорядче та науково-методичне керівництво діяльністю Консультаційної групи ЕГП покладається на:	<i>а) завідувачів кафедр юридичного факультету;</i> <i>б) дакана юридичного факультету;</i> <i>в) професорів правничих кафедр.</i>
30.	Висхідною, фундаментальною площиною для проходження асистентської практики студентами магістратури за спеціальністю «право» та «правоохоронна діяльність» є: «Педагогіка вищої школи та методика НДР»	<i>а) «Педагогіка вищої школи та методика НДР»;</i> <i>б) «Філософія права»;</i> <i>в) «Методика НДР».</i>
31.	Інноваційний підхід у проходженні асистентської практики студентами магістратури за спеціальністю «право» – це:	<i>а) специфічно обумовлена, наукова сукупність способів, прийомів, впливів, моделювань, що відображають динамізм навчально-методичного опосередкування наукової діяльності та забезпечують інноваційну, творчу здатність асистента-практиканта до застосування, реалізації педагогічних умінь та навичок здійснення навчально-виховних заходів в структурному підрозділі закладу вищої освіти під вдалим керівництвом фахового викладача;</i> <i>б) специфічно обумовлена, освітня, структурно-організаційна, процесуально-функціональна сукупність способів, прийомів, впливів, моделювань, що відображають динамізм навчально-методичного опосередкування викладацької і наукової діяльності та забезпечують інноваційну, творчу здатність асистента-практиканта до застосування, реалізації педагогічних умінь та навичок здійснення навчально-виховних заходів в структурному підрозділі закладу вищої освіти під вдалим керівництвом фахового викладача;</i> <i>в) специфічно обумовлена, освітня, структурно-організаційна, процесуально-функціональна сукупність способів, прийомів, впливів, моделювань, що відображають статику викладацької діяльності та забезпечують інноваційну здатність асистента-практиканта</i>

		<i>до застосування, реалізації педагогічних умінь та навичок здійснення навчально-виховних заходів в структурному підрозділі закладу вищої освіти під вдалим керівництвом фахового викладача.</i>
32.	Чи достатньо в умовах наближення української моделі підготовки правників до європейської, диплому «магістра» чи «бакалавра» права?	<i>а) так; б) ні; в) вагаюсь відповісти.</i>
33.	Педагогічний компонент проходження (асистентської) практики студентами магістратури за спеціальністю «право», полягає у:	<i>а) формуванні фахового юриста-практика з проведення майстер-класів, тренінгів, вебінарів та аналізу педагогічного досвіду в означеній сфері; б) формуванні особистості майбутнього викладача правничих дисциплін, майстер-класів, тренінгів, вебінарів, набуття, вивчення та аналіз педагогічного досвіду, а також кращих національних і європейських практик в означеній сфері; в) формуванні фахового педагога-практика з проведення вебінарів та аналізу юридичного супроводу педагогічного процесу та використання досвіду у сфері права.</i>
34.	Чи можливе зарахування студенту-практиканту замість звіту з асистентської практики, його участь в науковій конференції та написанні наукової статті до публікації в журналі?	<i>а) лише за рішенням керівника практики (безпосереднього керівника) від університету; б) лише за рішенням керівника практики від кафедри; в) лише в обґрунтованих випадках за рішенням відповідальної кафедри за проходження асистентської практики.</i>
35.	Чи забезпечено нормативно право студенту-практиканту оскаржувати результати чи процедури захисту асистентської практики?	<i>а) так, це передбачено у робочій програмі з асистентської практики; б) ні; в) ні, але слід керуватися іншими нормативними документами апеляційного оскарження результатів іспиту чи заліку.</i>
36.	Навчальне навантаження на одну ставку науково-педагогічного працівника становить не більше:	<i>а) 600 годин на навчальний рік; б) 1550 годин на навчальний рік; в) 200 годин на навчальний рік.</i>
37.	З яких трьох основних елементів складається фахова діяльність академічних працівників (професорсько-викладацького складу)?	<i>а) асистентської, педагогічної, наукової роботи; б) навчальної, методичної та наукової роботи; в) навчальної, організаційної, виховної роботи.</i>

38.	Чи існує наразі на законодавчому рівні раціональний підхід до обрахування річного навантаження викладача з акцентом на його попередні досягнення?	а) так; б) ні; в) вагаюсь відповідати.
39.	Який коментар опублікував в 1937 році журнал Єльської школи права стосовно захисту звільненого професора?	а) захист звільненого професора з цієї школи права шляхом запровадження безстрокових трудових відносин; б) захист звільненого професора з цієї школи права шляхом запровадження диференційного підходу до педагогічного навантаження; в) захист звільненого професора з цієї школи права шляхом запровадження третейського розгляду справи та поновлення останнього на посаді.
40.	Чи допускається науково-педагогічним працівникам у своїх публічних виступах висловлення особистої думки без огляду на позицію керівництва вишу?	а) так, якщо виступаючий робить заяву від власного імені, а не від імені своєї установи; б) ні; в) так, якщо виступаючий робить заяву від імені своєї установи.

4.6. Забезпечення освітнього процесу

Для забезпечення освітнього процесу наявні:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Конспект лекцій у вигляді авторських схем з курсу ПВШМНДР.
3. Презентації 9 тем курсу ПВШМНДР.
4. Методичні рекомендації з самостійної підготовки, що розміщені в MOODLE в межах Робочої навчальної програми.
5. Авторські аудіолекції з трьох тем навчального курсу для заочної форми навчання.
6. Навчально-наукова література в бібліотеці університету.
7. Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер); Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi; OS: Windows, Android, iOS; Browsers: Chrome / Opera / MozillaFirefox / MS Edge; Програмне забезпечення: Word, Excel, PowerPoint; Skype, Zoom, GoogleMeet; Система електронного навчання Moodle 3.9; Тренінгова аудиторія (дошка, фліпчарт, маркери).

5. Проміжний контроль у формі підготовки контрольних робіт для здобувачів заочної форми навчання

Проміжний контроль здійснюється у формі написання та захисту контрольних робіт. Критерії оцінювання під час захисту контрольної роботи: аргументована, логічна, повна відповідь; вільне володіння матеріалом всього навчального курсу; оперування відповідними понятійними інструментами, використання педагогічних термінів; вміння встановити зв'язок між теоретичною «базою» та практикою; залучення до відповіді самостійно опрацьованої літератури; вміння аналізувати нормативні документи в освітній сфері та вміти користуватися техніками педагогічної майстерності при проведенні різного роду форм навчальних занять в освітньому процесі.

5. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку. Критерії оцінювання: аргументована, логічна, повна відповідь; вільне володіння матеріалом всього навчального курсу; оперування відповідними понятійними інструментами, використання педагогічних термінів; вміння встановити зв'язок між теоретичною «базою» та практикою; залучення до відповіді самостійно опрацьованої літератури; вміння аналізувати нормативні документи в освітній сфері та вміти користуватися техніками педагогічної майстерності при проведенні різного роду форм навчальних занять в освітньому процесі.

Перелік питань до заліку:

1. Методика викладання юридичних дисциплін як складова педагогіки, її предмет, методи дослідження.
2. Методика викладання права в системі психолого-педагогічної підготовки майбутнього викладача юридичних дисциплін.
3. Інтеграція національної системи вищої освіти та науки в Європейській освітній простір.
4. Системна компетентність викладача. Основні ідеї століття щодо викладання юридичних дисциплін.
5. Специфіка розвитку методичних знань з викладання права в Україні в роки незалежної держави.
6. Суть і місце методики викладання права в системі педагогічних наук.
7. З'язок методики викладання юридичних дисциплін з іншими науками та роль курсу «Методика викладання юридичних дисциплін» в системі психолого-педагогічної підготовки майбутніх викладачів-юристів.
8. Основні фактори формування професійної компетентності викладача права.
9. Інтеграція вищої освіти України в Європейській освітній простір.
10. Умови та чинники реформування системи вищої освіти в контексті Болонської декларації.
11. Переваги української системи вищої освіти з підписанням Болонської конвенції та входженням держави до Європейського освітнього простору.
12. Основні функції та вміння викладача юридичних дисциплін.

13. Зміст інноваційної діяльності сучасного викладача юридичних дисциплін.
14. Основних завдань методики викладання юридичних дисциплін. Складові структурування методики навчального предмета.
15. Сутність методології дослідження. Методи науково-педагогічних досліджень.
16. Методика критичного мислення у вивченні юридичних дисциплін.
17. Структурно логічні схеми як метод алгоритмізації. Методика роботи з навчальним текстом.
18. Особливість формування системного мислення для студентів-юристів. Взаємозв'язок логічних методів наукових досліджень.
19. Педагогічні та методичні розв'язки проблем методики критичного мислення.
20. Розробка структурно-логічної схеми. Компоненти, які становлять основу складання опорного конспекту.
21. Розробка комплексу дидактичних завдань до навчального тексту. Специфіка методики критичного мислення.
22. Розробка систем дидактичних завдань з розвитку системного, критичного мислення в процесі вивченні Закону України «Про освіту» (2017 р.) та «Про вищу освіту» (2014 р.).
23. Підготовка систем запитань для порівняння кількох нормативних актів.
24. Підготовка питань до коментування, аналізу тексту, міркувань у роботі над Конституцією України з проблеми «підстави юридичної відповідальності».
25. Розробка опорних сигналів до теми «Норми Кримінального процесуального кодексу» щодо захисту прав обвинуваченого, підозрюваного на різних стадіях кримінального процесу.
26. Правова освіта: мета, структура, функції. Навчальні програми з юридичних дисциплін.
27. Інформаційно-методичне забезпечення навчального процесу з методики викладання юридичних дисциплін.
28. Документи, якими визначається діяльність навчальних закладів освіти в Україні.
29. «Концепція правової освіти» та пріоритетні завдання викладання юридичних дисциплін у сучасній освітній системі. Зміст правової освіти.
30. Особливості безперервної освіти та основних її складових: формальної, неформальної, інформальної.
31. Порівняльний аналіз базового навчального плану загальноосвітньої середньої школи та гімназії (співвідношення розподілу навчальних годин). Особливість профільного та безпрофільного навчання.
32. Методи планування та засоби координації виконання комплексних науково-дослідних робіт.
33. Сучасні організаційно-економічні форми та механізми регулювання наукових досліджень.
34. Основні компоненти, що складають методичний апарат підручника.
35. Чинники від яких залежить методичний рівень сучасного підручника.

36. Вимоги змісту сучасної правової освіти в Україні. Поняття: правова культура, правові знання, правове мислення, правова свідомість, правова поведінка.
37. Методи реалізації процесу правової освіти та виховання. Чинники ефективності правової освіти.
38. Варіанти робочих програм із юридичних дисциплін, що вивчаються на юридичному факультеті ЧНУ імені Петра Могили та їх методичний аналіз.
39. Основні принципи викладання та методи навчання юридичних дисциплін.
40. Опорний конспект уроку узагальнення та систематизації за обраною темою.
41. Дидактичну сутність позаурочних форм організації навчання з права. Система завдань щодо формування понять під час вивчення курсу «Правознавство» (Кримінальний кодекс України).
42. Особливості та проблеми оцінки ефективності науково-дослідних робіт та проблеми оцінки ефективності НДР.
43. Фактори, складові та критерії ефективності науково-дослідних робіт: наукової, правничої, соціальної. Репрезентативність. Аудитивність. Однозначність. Зіставленість. Контрольованість.
44. Вимоги до форм організації навчання у ЗВО (лекція, семінар, практичне, лабораторна, тренінг, мастер-клас, практикум).
45. Форми участі студентів в науково-практичних семінарах, конференціях, олімпіадах.
46. Особливості підготовки тексту та тез доповіді.
47. Основні вимоги до організації самостійної роботи в процесі вивчення юридичних дисциплін.
48. Мета, зміст і типи завдань для самостійної роботи з юридичних дисциплін. Види та форми самостійної навчальної діяльності студентів.
49. Організація самостійної пізнавальної діяльності студента (учня).
50. Фактори (умови) від яких залежить ефективність організації самостійної роботи студента.
51. Підготовка систем навчально-методичних завдань для формування вміння навчатися.
52. Процедури захисту результатів науково-дослідних робіт.
53. Оформлення актів впровадження результатів в навчальний процес і практику виробництва.
54. Вибір дидактичних і розвивальних завдань для СРС у процесі викладання юридичних дисциплін.
55. Специфіка завдань самостійної роботи студентів-юристів для розвитку спеціальних умінь і навичок.
56. Контроль та оцінка знань у навчальному процесі. Критерії оцінювання освітніх досягнень у вивченні юридичних дисциплін.
57. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань.
58. Критерії добору міжнародних наукометричних баз даних відкритого доступу.
59. Вимоги до контролю й оцінювання знань з вивчення юридичних дисциплін.
60. Основна відмінність «оцінки» та «відмітки».

61. Переваги та недоліки дидактичного тестування.
62. Письмовий контроль як ефективний метод глибокої й усвідомленої перевірки засвоєння навчального матеріалу.
63. Система завдань для письмового контролю ЗУН (теми, розділу, модуля) з однієї з юридичних дисциплін.
64. Термін «парціальна оцінка» або одне із завдань діагностики — виявлення блокувань (ускладнень) у навчальній діяльності студентів.
65. Суть і структура освітніх технологій. Інноваційний процес: значення та компетентний склад.
66. Характеристика педагогічних технологій у наукових дослідженнях.
67. Підходи до класифікації технологій.
68. Теоретичні та практичні аспекти педагогічної інновації.
69. Ранжування базисних якостей освітніх технологій.
70. Різниця між термінами, як «інноваційне навчання» та «освітні інновації».
71. Поняття: «технологічна схема», «технологічна карта».
72. Технологічна карта практичного заняття на прикладі вивчення однієї із тем галузей права.
73. Активні й інтерактивні методи навчання.
74. Підходи до класифікації активних методів навчання.
75. Методологічні принципи навчання співробітництві як основи активної й інтерактивної взаємодії.
76. Діалогові технології навчання.
77. Умови та фактори визначення змін ролі та функцій сучасного викладача. Етапи та форми дискусії.
78. Методика «мозкової атаки» на тему: «Які з порушень прав людини ви вважаєте найпоширенішими».
79. Методичні підходи до моделювання та структурування кейсів (ситуаційних вправ) і застосування їх у формуванні професійних умінь майбутнього викладача юридичних дисциплін.
80. Послідовність технології розробки кейс-ситуації.
81. Розробка методичних рекомендацій з підготовки та складання кейсу.
82. Переваги проектної діяльності у вивченні юридичних наук.
83. Ігрові імітаційні методи навчання. Тренінгові технології навчання.
84. Специфіка та можливості імітаційного моделювання.
85. Особливості та функції ігрових методів навчання.
86. Поліструктурність основних ділових ігор.
87. Моделювання структури організаційно-діяльничої гри.
88. Розробка систем навчально-правових імітаційних ситуацій із цивільно-правових відносин.
89. Можливості дидактичної гри в процесі формування юридичних понять.
90. Дидактичні моделі ситуацій. Тренінги, моделювання.

«0» варіант іспитового білету з зазначенням максимальної кількості балів за кожне виконане завдання.

Кафедра цивільного та кримінального права і процесу
Дисципліна «Педагогіка вищої школи та методика НДР»
Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Спеціальність 081 «Право»

**Зразок білету на залік
Чорноморський національний університет імені Петра Могили**

Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр
Галузь знань 08 «Право»
Напрямок підготовки 081 «Право»
Перший рік навчання
Навчальна дисципліна
«Педагогіка вищої школи та методика НДР»

БІЛЕТ № 1

1. Методичні підходи до моделювання та структурування кейсів (ситуаційних вправ) і застосування їх у формуванні професійних умінь майбутнього викладача юридичних дисциплін – **20 балів**
2. Порядок присудження наукових ступенів: вітчизняний та міжнародний досвід – **20 балів**

Затверджено на засіданні кафедри цивільного та кримінального права і процесу
Протокол № _____ від „__” _____ 2022 року

Завідувач кафедри цивільного та кримінального права і процесу _____ А. Б. Блага

(підпис)

Екзаменатор _____ І. В. Озерський
(підпис)

**Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання
(Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни)**

Денна форма

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Опитування на семінарських заняттях (передбачено 4 відповіді)	4 x 5 = 20
2	Практичні завдання у формі тренінгів (передбачено виконання 6 завдань)	6 x 5 = 30
3	Наукова доповідь або презентація з проблем юридичної педагогіки (передбачено 1)	10
	Залік	40
	Всього	100
Самостійна робота		
1	Тези доповіді на студентську конференцію	10
2	Участь у заходах неформального навчання	10

Заочна форма

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Опитування на семінарських заняттях (передбачено 3 відповіді)	3 x 5 = 15
2	Практичні завдання (тренінг) (передбачено виконання 2 завдань)	2 x 5 = 10
3	Контрольна робота: – теоретичні питання; – практичне завдання (тести).	35 15 20
4	залік	40
	Всього	100
Самостійна робота		
1	Тези доповіді на студентську конференцію	10
2	Участь у заходах неформального навчання	10

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи та методика НДР»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Написання і захист наукової доповіді з визначеної проблеми.	0-10
	2. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	0-10
2. Науково-дослідницька	1. Підготовка матеріалів власних досліджень до участі в науковій конференції.	10
	2. Участь у роботі студентського наукового товариства (підготовка доповіді, участь у дебатах, оформлення стіннівки).	10
	3. Участь у роботі наукового гуртка кафедри (підготовка та захист матеріалів наукової доповіді).	10
	4. Підготовка публікації в наукових виданнях.	10
	5. Оформлення плану дидактичного тренінгу з психологічного опосередкування права.	10
3. Інші	Участь у заходах неформального навчання	20
Разом		*90

Критерії оцінювання:

Оцінювання (визначення рейтингу) навчальної діяльності студента з навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи та методика проведення НДР» здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу – це така організація навчального процесу, при якій вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання змістових модулів, а оцінювання якості його роботи та рівня здобутих знань, умінь і навичок здійснюється за рейтинговою системою.

Рейтингове оцінювання знань студента – це система, яка передбачає перехід від констатуючого до накопичувального статусу балів. Необхідною умовою рейтингової системи є її багатобальність.

Студентом накопичуються бали за різні форми і види роботи.

0-3 б. – усна відповідь на конкретне запитання (не репродуктивного характеру) на семінарському (практичному) занятті в процесі фронтального опитування,

0-2 б. – змістовне доповнення (мінімально – 3 хвилини),

0-2 б. – постановка та розкриття проблемного питання,

0-2 б. – складання словника основних понять і термінів (глосарію) на занятті біля дошки,

0-2 б. – тестування (5 питань),

0-0,5 б. – підготовка конспекту теми самостійної роботи,

0-3 б. – виготовлення наочності (мультимедійної презентації) з глибоким смисловим навантаженням до теми лекційного чи семінарського (практичного) заняття (за погодженням з викладачем),

0-3 б. – написання наукової доповіді або есе за тематикою ІНДЗ (вимоги: повинен мати творчий характер; написаний з використанням не тільки підручників, але й наукових статей, монографій тощо; оформлений відповідно до встановлених вимог;

максимальна оцінка залежить від складності теми),

0-3 б. – пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою,

0-10 б. – написання і захист наукової доповіді з визначеної проблеми,

0-15 б. – участь у роботі студентського наукового гуртка (підготовка доповіді, участь у дебатах, оформлення стіннівки),

0-15 б. – участь у роботі студентського наукового товариства (підготовка та публікація доповіді чи участь у конференції за темою наукового гуртка кафедри),

0-15 б. – підготовка матеріалів власних досліджень до участі в науковій конференції,

0-20 б. – підготовка і розміщення публікації в наукових виданнях.

Середня оцінка за семінарське (практичне) заняття – 6 балів. Вона може не обмежуватися у разі виконання студентом творчих додаткових завдань. Обмеження вводяться з метою рівномірного розподілу балів між усіма студентами, які прагнуть отримати максимальний бал. Обов'язком викладача є забезпечення дидактичними завданнями усіх студентів, які бажають і можуть набрати максимальний бал. Викладач рівномірно розподіляє завдання між студентами.

Приклад: відповідь – 3 б. + тестування – 2 б. + завдання для самостійної роботи – 0,5 б. = 5,75 бала.

Перелік завдань для самостійної роботи наведено після кожної теми семінарського (практичного) заняття, а їх виконання є частиною оцінки з навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання усної відповіді студента на семінарському (практичному) занятті:

5 балів ставиться, коли відповідь студента є повною, завершеною, логічно обґрунтованою. Зокрема, студент: виявляє повні, глибокі теоретичні знання, всебічно і ґрунтовно аналізує нормативно-правову базу; досконало розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; самостійно і критично оцінює факти, явища, вільно висловлює власні думки; точно і повно посилається на чинне законодавство; виявляє творчі здібності, вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію; правильно використовує юридичну термінологію; наводить достатню кількість прикладів з юридичної практики; робить правильні висновки, добирає переконливі аргументи; чітко, ясно і послідовно відповідає на поставлені питання.

4 бали ставиться, коли відповідь студента переважно є повною, завершеною, логічно обґрунтованою. Зокрема, студент: володіє теоретичними знаннями вище середнього рівня, але допускає незначні помилки; аналізує нормативно-правову базу; розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; самостійно оцінює факти, явища, вільно висловлює власні думки; точно посилається на чинне законодавство; виявляє творчі здібності, вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію (при цьому відповідь може бути не зовсім цілісною і послідовною, містить незначні помилки); у цілому правильно використовує юридичну термінологію; наводить в цілому достатню кількість прикладів з юридичної практики; робить у цілому правильні висновки, наводить достатні аргументи; досить чітко відповідає на поставлені питання.

3 бали ставиться, коли відповідь студента в цілому є змістовною і правильною, з певною кількістю значних помилок. Зокрема, студент: репродуктивно відтворює значну частину навчального матеріалу; аналізує нормативно-правову базу на середньому рівні, проте допускає правові помилки при її тлумаченні; розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; самостійно оцінює факти, явища, вільно висловлює власні думки; посилається на чинне законодавство; виявляє здібності до порівняння, узагальнення, систематизації основних теоретичних положень (при цьому відповідь є недостатньо цілісною і послідовною, містить помилки); використовує юридичну термінологію, допускаючи неточності у її формулюванні; не завжди може вірно зробити висновок, добрати переконливі аргументи та приклади з юридичної практики; не досить чітко відповідає на поставлені питання.

2 бали ставиться, коли відповідь студента в цілому є задовільною, зі значною кількістю недоліків. Зокрема, студент: володіє навчальним матеріалом на базовому рівні; репродуктивно відтворює незначну частину теоретичного матеріалу; на рівні середніх стандартів аналізує нормативно-правову базу, проте допускає суттєві правові помилки при її трактуванні; слабо розуміє сутність сучасних політико-правових процесів; вміє на елементарному рівні аналізувати, робити узагальнення, порівняння, висновки; на посередньому рівні посилається на чинне законодавство; виявляє слабкі знання юридичної термінології, допускає суттєві неточності у формулюваннях; не завжди може вірно зробити висновок,

добрати переконливі аргументи та приклади з юридичної практики; слабо відповідає на поставлені питання.

1 бал ставиться, коли відповідь студента в цілому відповідає мінімальним критеріям. Зокрема, студент: володіє навчальним матеріалом на початковому рівні; репродуктивно відтворює незначну частину теоретичного матеріалу; на елементарному рівні, із суттєвими помилками аналізує нормативно-правову базу, має недостатні уявлення про сутність сучасних політико-правових процесів; вміє на елементарному рівні аналізувати, робити узагальнення, порівняння, висновки; на поверховому рівні посилається на чинне законодавство; виявляє слабкі знання юридичної термінології, допускає суттєві неточності у формулюваннях; не здатен навести приклади з юридичної практики; слабо відповідає на поставлені питання.

0 б. відповіді немає або вона абсолютно не розкриває сутності питання.

Плани семінарських занять вибудовані відповідно до плану лекції за формулою питання плану (логіка викладу) лекції = плану питань семінару. Студент має заробити (вибороти) рейтинговий бал пройшовши відповідні етапи. Відповідь має складатися з 4 – х етапів (блоків) кожен з яких оцінюється в один чи 2 бали та структурно виглядає так:

1. Безпосередня відповідь на поставлене запитання з лекційної теми (2).
2. Цитування вчених, що займались означеною проблемою (1).
3. Якими нормативно-правовими актами регламентується проблема визначена в означеному запитанні лекційної теми (1).
4. Яку окрему проблему ви вбачаєте у проблемі, що визначена в означеному запитанні лекційної теми (1).

Також викладач може поставити уточнюючі чи додаткові запитання в обсязі відповіді на запитання лекційної теми лише у випадку неповної чи викривленої (із суттєвими помилками) її подачі. Якщо Ви на семінарському занятті під час опитування доповнювали іншого доповідача, то при Вашій відповіді за кафедрою на питання лекційної теми Ви звільняєтесь від додаткових запитань за умови, що всі блоки запитання пройдено успішно.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється шляхом перевірки його робочого зошита, де виконуються завдання, передбачені планом самостійної роботи, а також під час поточного тестування чи співбесіди, у перебігу яких викладач визначає загальний рівень засвоєння студентом вузлових питань кожної з тем, винесених на самостійне опрацювання (0-0,5 бала) (зокрема, під час семінарських (практичних) занять). Використання тестів для поточного контролю дозволяє раціонально використовувати навчальний час і виключити суб'єктивний підхід до оцінки навчальних досягнень студента.

Для ґрунтовного вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи та методика НДР» слід самостійно виконати всі дидактичні завдання, передбачені її програмою та відповідним методичним забезпеченням (підготовка словника основних понять і термінів, тезовий виклад відповідей на теоретичні питання, письмове виконання практичних завдань для самостійної роботи). У додатковому контролі засвоєння студентом кожної з тем, винесених на самостійне опрацювання, потреби не має, оскільки цю функцію виконує рубіжний контроль

(поточна модульна контрольна робота). У ній рівномірно представлений увесь навчальний матеріал змістового модуля.

Тестове завдання: правильність обраного варіанту відповіді, коли бал виставляється шляхом підрахунку правильних варіантів відповіді.

Теоретичне завдання: обґрунтованість, ступінь розкриття сутності питання, логічна завершеність викладу матеріалу, психологічна та юридична грамотність, посилення на нормативно-правові акти та наукові статті.

100-90 % - відповідь на теоретичне питання обґрунтована, тема повністю розкрита, текст логічно побудований, є посилення на діюче законодавство та наукові статті (не менше 3)

89-75% - аналогічний критерій, проте посилення на наукові праці менше 3

74-50% - відповідь недостатньо повна, є певна кількість стилістичних та незначних змістовних помилок, використання 1 наукової статті

49-20% - відповідь неповна, порушена логіка викладу матеріалу, є змістовні помилки, описовість

19-0% - відповідь неповна, порушена логіка викладу матеріалу, є змістовні помилки, використання застарілої законодавчої бази, явні ознаки того, що матеріал скачаний з інтернету.

Наукова доповідь: новизна змісту; обґрунтованість вибору джерел; ступінь розкриття сутності питання; уміння працювати з дослідженнями, аналітичною літературою, систематизувати й структурувати матеріал; наявність авторської позиції, самостійність оцінок і суджень; стильова єдність тексту; дотримання вимог до оформлення. Для написання наукової доповіді необхідно опрацювати значну кількість літератури, не менше 10 джерел, відповідні законодавчі акти, лекційний матеріал тощо. При цьому доцільно на підставі аналізу джерел робити нотування, висновки. Це стосується і періодичної преси, і підручників. Це допоможе скласти план наукової доповіді.

100-90% - новизна змісту; обґрунтованість вибору джерел; ступінь розкриття сутності питання; уміння працювати з дослідженнями, аналітичною літературою, систематизувати й структурувати матеріал; наявність авторської позиції, самостійність оцінок і суджень; стильова єдність тексту; дотримання вимог до оформлення. Для написання наукової доповіді необхідно опрацювати значну кількість літератури, не менше 10 джерел, відповідні законодавчі акти, лекційний матеріал тощо.

89-75% - ті ж критерії, проте відсутня авторська позиція, самостійність суджень.

74-50% - порушення вимог до оформлення, порушення логіки викладу матеріалу, описовість роботи, менша, ніж 10 кількість джерел.

49-20% - тема не розкрита повністю, є спроби вийти за межі теми через прогалини в базових знаннях, порушення вимог до оформлення, порушення логіки викладу матеріалу, описовість роботи, менша, ніж 10 кількість джерел

19-0% - грубі помилки в викладенні матеріалу, використання застарілих джерел та законодавчої бази. Відсутня логіка викладу, не дотримані вимоги щодо оформлення, відсутні посилення на наукову літературу. Ознаки повного плагіату.

Критерії оцінювання наукової доповіді: вступ, у якому визначено актуальність запропонованої проблеми; основна частина, в якій стисло розкривається наукова ідея автора, її теоретичне та практичне обґрунтування та авторське бачення проблеми; висновки та рекомендації щодо подальшого вирішення проблеми; системність і лаконічність викладення матеріалу, уміння вести наукову дискусію; цілісність і логічність представленого матеріалу. Максимальна оцінка – 6 балів.

Критерії оцінювання презентації: змістовність матеріалу, повнота розкриття теми, здійснення аналізу проблеми, наведення статистичних даних, наявність візуального супроводу слайдами (відео- та аудіо файлами за бажанням студентів); дотримання обмежень часу; якість усної доповіді; ступінь висвітлення всіх поставлених завдань та наявність власних висновків; оригінальність ідеї, уміння вести наукову дискусію; цілісність і логічність представленого матеріалу. Максимальна оцінка – 5 балів.

Критерії оцінювання тез доповіді: актуальність проблеми, ступінь розкриття предмету дослідження, наявність узагальнень альтернативних теоретичних підходів в межах досліджуваної проблеми, обсяг та якість опрацьованих інформаційних джерел, стильова єдність тексту, наявність наукової новизни, дотримання вимог академічної доброчесності, оформлення використаних джерел відповідно до ДСТУ 8302:2015. Максимальна оцінка – 10 балів.

Критерії оцінювання участі у заходах неформального навчання: відповідність теми заходу тематиці навчальної дисципліни, за узгодженням з викладачем, наявність сертифікату про участь у відповідних заходах. Максимальна оцінка – 10 балів.

Критерії оцінювання контрольної роботи: теоретичне питання – обґрунтованість, ступінь розкриття сутності питань; уміння працювати з дослідженнями, юридичною літературою, систематизувати й структурувати матеріал; логічна завершеність викладу матеріалу; юридична грамотність, посилення на нормативно-правові акти та наукові статті; **практичне завдання** – встановлення правового змісту наведених в умовах завдання фактичних обставин; формулювання власної правової оцінки у відповідній формі; обґрунтування здійсненої правової оцінки, посилення на нормативно-правові акти; логічність та послідовність вирішення практичного завдання. Максимальна оцінка – 5 балів.

Критерії оцінювання на заліку:

- оцінкою в межах «1-59» балів оцінюється відсутність відповіді на поставлене запитання або кілька запитань, але не відмову студента давати відповідь (в таких випадках викладач зобов'язаний надати спробу студенту відповісти, змінивши запитання або форму перевірки знань); виставляється «незараховано»;

- оцінкою в межах «60-100»; виставляється «зараховано».

Розділ 6. Рекомендовані для самостійного опрацювання наукові та навчально-методичні праці викладача курсу ПВШМНДР Озерського Ігоря Володимировича

№	Назва	Вихідні дані
1	2	4
1.	Юридична психологія (підбір та підготовка фахівців-правоохоронців)	[наук. - практ посіб.]. Київ.: Талком, 2014. 182 с
2.	Психологія прокурорської діяльності	[навч.-метод. комплекс]. Київ : Акад. прокуратури України, 2006. 40 с.
3.	Психологія прокурорської діяльності	[навч.-метод. комплекс]. Київ : ІПК НАПУ, 2008. 56 с.
4.	Професійно-психологічна підготовка прокурорських працівників	Вісник Академії прокуратури України. К., 2006. № 1. С. 62–66.
5.	Основи психології та педагогіки	Курс лекцій. В-во МАУП - К., 2004.- 39 с.
6.	Професійно-психологічна підготовка прокурорських працівників як складова системи кадрового забезпечення органів прокуратури	Часопис Київського університету права. К., 2010. № 1. С. 232–235.
7.	Уведення в навчальний процес Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка спеціалізації «юридична психологія» як напряму підготовки фахівців у галузі права та психології	Innovative educational technologies : European Union experience and its implementation to the training of lawyers : zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konf, (Bratisla, August 10-13, 2016 r.). Bratisla : Paneurópska vysoká škola, Fakulta práva, Bratislava, 2016. С. 169–172.
8.	До питання підготовки медіаторів у сфері права в Міжнародному економіко-гуманітарному університеті імені академіка Степана Дем'янчука	Модернізація правових інститутів: вимоги часу : Збірник матеріалів Міжнар. наук.–практ. конфер. «Актуальна юриспруденція», (м. Київ, 8 грудн. 2016 року). Київ : Видавничий дім «АртЕк», 2016 С. 249–250.
9.	Концептуальні засади розвитку кафедри цивільного та кримінального права і процесу Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені Степана Дем'янчука	Юридична наука і практика: пошук правової гармонії : Зб. матер. Міжнар. наук.–практ. конфер. «Актуальна юриспруденція», (м. Київ, 05 жовтн. 2017 року). Київ : Видавничий дім «АртЕк», 2017 С. 111–113.
10.	The National school of judges of Ukraine: legal and psychological content of professional judges training	Економіка Фінанси Право № 2 / 2017. – С. 53 – 57.
11.	Індивідуалізація шкали оцінювання здобувачів вищої освіти першого та другого рівня на семінарському занятті з юридичних дисциплін (обмін власним досвідом)	Правова реальність у трансформаційних умовах розвитку сучасної держави : Збірник матеріалів Міжнар. наук.–практ. конфер. «Актуальна юриспруденція», (м. Київ, 28 лют. 2018 року). Київ : 2017. С. 67–69.
12.	Організаційно-правовий зміст розпоряджень завідувача кафедри вишу та контроль їх виконання	Актуальні питання реформування правової системи : зб. матер. XV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 1-2 червн. 2018 р.). Луцьк, 2018. С. 101-103.
13.	Використання європейського	Scientific and pedagogic internship «Legal

	досвіду реалізації медіаційних процедур під час проведення занять з навчальної дисципліни «Медіація в цивільному судочинстві»	education as a component of the education system in Ukraine and EU countries» : Internship proceedings, Marsh 25 – April 5, 2019. Wloclawek, Republic of Poland. P. 58 – 61.
14.	Фахова освітня підготовка прокурора до підтримання публічного обвинувачення в суді	Нові завдання юридичної науки в Україні та в країнах ЄС: International scientific and practical conference «New challenges of legal science in Ukraine and EU countries» Miskolc, Hungary, April 19–20, 2019. Miskolc: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2019. P. 356-359.
15.	Проект положення про створення консультативної групи експертів у галузі права при юридичному факультеті Чорноморського національного університету імені Петра Могили	Актуальні питання реформування правової системи : зб. матер. XVI міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 14-15 червн. 2019 р.). Луцьк, 2019. С. 190-192.
16.	Пропозиції до проектів МОНУ «Положення про експертизу підручників на паперових носіях» (2018 р.) та «Критерії експертизи шкільних підручників» (2018 р.)	Могілянські читання – 2019 : Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні : глобальний, національний та регіональний аспекти : XXII Всеукр. наук.-метод. конф.: тези доповідей: Право (м. Миколаїв, 11-16 лист. 2019 р.). Миколаїв.: ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. С. 23–25.
17.	Юридична психологія – галузь юридичної та психологічної науки!	Актуальні проблеми національного законодавства : зб. матер. всеукр. наук.–практ. конф. (м. Кропивницький, 17 квітн. 2020 р.). Кропивницький, 2020. С. 11-14.
18.	Окремі питання правового врегулювання фахової підготовки медіаторів у сфері права в закладах вищої освіти України	Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклики часу : зб. тез міжн. наук.-практ. онлайн. конф. (м. Полтава, 25-26 берез. 2020 р.). Полтава, 2020. С. 361–365.
19.	До питання відкриття на юридичному факультеті Чорноморського національного університету імені Петра Могили сертифікатних навчальних спеціалізованих курсів «Методика викладання юридичних дисциплін» та «Медіатор в сфері права»	VI юридичні Могілянські читання – 2020: програма та тези. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Миколаїв, 30 квітн. 2020 р.). Миколаїв, 2020. С. 53–56.
20.	Оптимізація розвитку кафедри (правничої школи) цивільного та кримінального права і процесу Чорноморського національного університету імені Петра Могили у контексті проекту концепції розвитку юридичної освіти	Ольвійський форум-2020: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі : матер. XIV міжнар. наук. конф., (м. Миколаїв, 4-7 червн. 2020 р.) : тези доп. : Актуальні проблеми юриспруденції. Публічне управління та адміністрування в умовах децентралізації влади та наближення її до європейських стандартів. Миколаїв, 2020. С. 29–35.
21.	Організаційно-правовий зміст дистанційного навчання здобувачів вищої освіти	Актуальні питання реформування правової системи : зб. матер. XVII міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 29 травн. 2020 р.). Луцьк, 2019. С. 96-98.

22.	До питання проведення правової експертизи закладами вищої освіти України	Ольвійський форум-2020: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі : матер. XIV міжнар. наук. конф., (м. Миколаїв, 4-7 червн. 2020 р.) : тези доп. : Актуальні проблеми юриспруденції. Публічне управління та адміністрування в умовах децентралізації влади та наближення її до європейських стандартів. Миколаїв, 2020. С. 44–48.
23.	Сертифікатна програма за фахом «юридичний психолог» у межах ліцензованої спеціальності «право»	Актуальні проблеми національного законодавства: зб. матер. всеукр. наук.–практ. конф. (м. Кропивницький, 15 квітн. 2021 р.). Кропивницький, 2021. С. 36–77.
24.	Особливості рекомендації до друку навчально-методичної літератури з правничих наук у розрізі дотримання академічної доброчесності	Ольвійський форум-2021: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі : матер. XIV міжнар. наук. конф., (м. Миколаїв, 4-7 червн. 2020 р.) : тези доп.: Актуальні проблеми юриспруденції. Публічне управління та адміністрування в умовах децентралізації влади та наближення її до європейських стандартів. Миколаїв, 2021. С. 5-7.
25.	Унормування протоколу засідання кафедри та розпорядження завідувача кафедри в освітньо-кадровому менеджменті закладу вищої освіти	Приватне право в умовах глобалізації: Теоретико-правові проблеми функціонування системи України на сучасному етапі : зб. наук. Миколаїв, 2021. С. 111-116.
26.	Окремі питання дієвих механізмів виявлення академічного плагіату	Академічна відповідальність : зб. матер. міжнар. наук.–практ. конф. Київ, 2021. С. 100-103.
27.	Про перспективи запровадження сертифікатної освітньої програми «Методика викладання юридичних дисциплін та проведення НДР» за спеціальністю: «право»	Модернізація вітчизняної правової системи в умовах світової інтеграції : матер. міжнар. наук.–практ. конф. (м. Кропивницький : ЛА НАУ, 19-20 травн. 2021 р.). Кропивницький, 2021. С. 239-241.
28.	Оптимізація найменування та змісту нормативної (обов'язкової) дисципліни «Педагогіка вищої школи та методика проведення НДР» в магістратурі права Чорноморського національного університету імені Петра Могили	Підвищення якості викладання галузевих юридичних дисциплін: зб. матер. круглого столу (м. Київ, 7 жовтню 2021 р.). Київ, 2021. С. 100-103.
29.	Медіація в юрисдикційному процесі як тренінгова програма підвищення кваліфікації прокурорів у Тренінговому центрі прокурорів України	Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні : електр. зб. матер. конф. (м. Чернівці, 29 жовтн. 2021 р.). Чернівці, 2021. С. 320 – 322.
30.	Оптимізація найменування та змісту нормативної (обов'язкової) дисципліни «Педагогіка вищої школи та методика проведення НДР» в магістратурі права Чорноморського національного університету імені Петра Могили.	Підвищення якості викладання галузевих юридичних дисциплін: зб. матер. круглого столу (м. Київ, 7 жовтн. 2021 р.). Київ, 2021. С. 57-58.

Розділ 8. Рекомендовані джерела інформації

I. Міжнародні договори, нормативно-правові акти :

1. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Конвенція про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні Ліссабон, 11 квітня 1997 р. Конвенцію ратифіковано Законом N 1273-XIV від 03.12.99). URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_308
3. Декларація Міністрів освіти країн великої двадцятки (G20) 2018 року. URL : https://www.g20.org/sites/default/files/media/g20_education_ministers_declarat
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. URL : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_004
5. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>
6. Про вищу освіту : Закон від 01.07.2014 № 1556-VII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004
7. Про освіту : Закон від 05.09.2017 № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017.
8. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України № 848. VIII від 26.11.2015 р. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 3. 11 3.
9. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10.02.1995 (редакція від 05.12.2012). Відомості Верховної Ради України. 1995. № 9, ст. 56.
10. Про авторське право і суміжні права»: Закон України № 3792 – XII від 23.12.1993 р. (редакція від 26.04.2016). Відомості Верховної Ради України. 1994. №13. ст. 64.
11. Закон України «Про науково-технічну інформацію» від 25.06.1993 р. №3323 - XII (редакція від 19.04.2014). Відомості Верховної Ради України. 1993. №33. ст. 345.
12. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22.09.2011 № 3773-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 19-20, ст. 17
13. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 11.06.2001 р. № 2623-III (редакція від 16.01.2016). Відомості Верховної Ради України. 2001. №48. ст. 253.
14. Про інноваційну діяльність : Закон України від 4 липня 2002 р. ф 40-IV. Зі змінами від 16.10.2012 р. Відомості Верховної Ради України. 2002. ф 36, ст. 266. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
15. Про Концепцію організації підготовки магістрів в Україні : Наказ Міністерства освіти і науки України від 10.02.2010 р. URL : https://ips.ligazakon.net/document/view/MUS12399?an=10&ed=2010_02_10.
16. Про професійно-технічну освіту: Закон України від 10.02.1998 № 103/98-ВР. URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/103/98- %D0%B2%D1%80](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80)

17. Про затвердження Положення про МОН України: Постанова КМУ від 16.10.2014 № 630. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/630-2014-%D0%BF?find=1&text=%EA%EE%ED%F2%F0%EE>
18. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>
19. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
20. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 1 червня 2016 р. № 600 (зі змінами) URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/vishaosvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichnirekomendaciyi-vo>
21. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28 липня 2010 р. № 327. / Законодавство України. – Офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
22. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf.
23. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій). URL : <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/en.pdf>;
<https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
24. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО). URL : http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
25. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011. URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-isced-2011-en.pdf>.
26. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013. URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>.
27. Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту): Постанова Кабінет Міністрів України від 20.01.1998 № 65. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/65-98-%D0%BF>
28. Про затвердження Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів: наказ МОН, молоді та спорту України від 24.01.2013 № 48. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0488-13>

29. Про затвердження Положення про МОН України : Постанова КМУ від 16.10.2014 № 630. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/630-2014-%D0%BF?find=1&text=%EA%EE%ED%F2%F0%EE>
30. Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів: Наказ МОН України від 07.08.2002 № 450. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0698-02>.
31. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» : затвердж. наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hru ru%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf

II. Підручники, посібники, науково-практичні коментарі, монографії, дисертації тощо:

Базові новітні:

32. Правова педагогіка : навч. посіб. / Н. А. Фоменко, М. І. Скрипник, О. В. Фатхутдінова; ред.: Н. А. Фоменко; Київ. ун-т туризму, економіки і права. Херсон : Олді-Плюс, 2015. 324 с.
33. Білоус В. Т., Горюнова Л. І., Цимбалюк А. В., Цимбалюк С. Я. Основи організації та методики викладання у вищій школі : навч.-метод. посіб. Ірпінь: Академія ДПС України, 2001. 146 с.
34. Вітвицька С. Основи педагогіки вищої школи : підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ. Центр навч. літер., 2006. 384 с.
35. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ, Академвидав, 2004. 352 с.
36. Кузьмінський А. Педагогіка вищої школи : навч. посібник. Київ, Знання, 2005. 486 с.
37. Нагаєв В. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Київ, Центр учб. літер., 2007. 232 с.
38. Ортинський В. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ, Центр учб. літер., 2009. 472 с.
39. П'ятницька В. Позднякова І. Основи наукових досліджень у вищій школі. Київ, Центр навч. літ-ри, 2003. 116 с.
40. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / [Курлянд З.Н., Хмелюк Р.І., Семенова А.В. та ін.]; за ред. З.Н.Курлянд. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ, Знання, 2005. 399 с.
41. Сазоненко Т. С. Перспективні освітні технології : наук. – метод. посіб. Київ, Гопак, 2000. 560 с.
42. Гаврилов Е. В. Технологія наукових досліджень і технічної творчості / Е. В. Гаврилов, М. Ф. Дмитриченко, В. К. Доля та ін. Київ : Знання України, 2007. 318 с.
43. Резван О. Методика викладання у вищій школі. Харків, ХНАДУ: «Міськдрук», 2012. 152 с.

44. Слєпкань З. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. Київ, НПУ, 2005. 239 с. 59.
45. Туркот Т. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Київ, Кондор, 2011. 628 с.
46. Ушкаренко В. Організація самостійної роботи студентів / В.О.Ушкаренко, Н. Д. Смолієнко, І. В. Осадчук, Т. І. Виноградова. Херсон: Айлант, 2005. 96 с.
47. Фіцула М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ, Академвидав, 2006. 351 с.
48. Цехмістрова Г. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ, Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.
49. Якса Н. Основи педагогічних знань: навч. посібник. Київ, Знання, 2007. 357 с.
50. Чужикова В. Г. Методика викладання права : навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2009. 425 с.
51. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / За ред.. В. Г. Кременя. Київ, Освіта, 2004. 384 с.
52. Гончаренко С. Методика як наука. Шлях освіти. 2000. № 1. С. 2.
53. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. / За ред. С. У. Гончаренка, Б. М. Олійника. Київ, Вища шк., 2003. 323 с.
54. Озерський І. В. Основи психології та педагогіки : курс лекцій. В-во МАУП. Київ, 2004. 39 с.
55. Озерський І. В. Актуальні проблеми юридичної педагогіки : навч. посіб. ЧНУ ім. Петра Могили. Миколаїв. 2022. 320 с.

Базові інші:

56. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посіб. за модульно-рейтинговою системою навч. для студ. магістратури. Київ, Центр навч. літер., 2005. 396 с.
57. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. Київ, Центр навч. літер., 2003. 316 с.
58. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 2016. 65 с.
59. Березівська Т. Педагогічні умови ефективності семінарських занять (у вузі). Вісник ЧДУ. Педагогічні науки. 2002. Вип. 41. С. 9 – 14.
60. Буркова Л. Технології в освіті. Рідна школа. 2001. С. 18 – 19.
61. Бутенко В. Шляхи удосконалення навчально-виховного процесу у вищій школі. Актуальні проблеми державного управління, педагогіки і психології: зб. наук. праць ХНТУ. Вип. 2 (7). Херсон, 2012. С. 289 – 293.
62. Власенко О. Педагогічна діяльність викладача вищої школи: теоретичний аспект. Таврійський вісник освіти. 2014. № 3 (47). С. 73 – 78.

63. Дубасенюк О. Упровадження освітніх інновацій в системі вищої освіти. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2011. 444 с.
64. Дудікова Л. Науково-дослідницька діяльність студентів як складова індивідуалізації навчального процесу. Педагогічний альманах. 2012. Вип. 16. С. 126 – 130.
65. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень / За ред. В. О. Моляко, О. Л. Музики. Житомир: Вид-во Рута, 2006. 320 с.
66. Коваленко О. Проблеми методичної підготовки викладачів спеціальних дисциплін. Педагогіка і психологія. 1996. № 4. С. 173 – 176.
67. Козак Л. Дослідження інноваційних моделей навчання у вищій школі. Освітологічний дискурс, 2014. № 1 (5). С. 95 – 104.
68. Кушнір В., Кушнір Г., Рожкова Н. Інноваційність освіти як дидактичний принцип. Рідна школа. 2012. № 6 (990). С. 3 – 8.
69. Лозова В. Лекції з педагогіки вищої школи: навчальний посібник. Харків: «ОВС», 2006. 496 с.
70. Лігум Ю. Якість освіти і новітні технології навчання в контексті інтеграції в європейський освітній простір. Педагогіка і психологія, 2011. № 2. С. 22 – 27.
71. Лозниця В. Форми організації навчання у вищій школі. Психологія і педагогіка. Київ, 2000. С. 280 – 298.
72. Мирошник О., Тарасевич Н. Педагогічна майстерність: теорія і практика професійного становлення майбутнього вчителя. Витоки педагогічної майстерності. 2012. Вип. 9. С. 136 – 140.
73. Мороз О. Науково-дослідна робота студентів. Київ, НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2001. 320 с.
74. Ніколаєва Л. Теоретичні аспекти науково- дослідницької діяльності студентів магістратури. Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2011. № 4 (Ч. 2). С. 178 – 184.
75. Оцінка знань студентів та якості підготовки фахівців (методичні та методологічні аспекти): навч. посіб. /А. Й. Ягодзінський, А. О. Муромцева, Л. В. Іванова. Київ, ІЗМН, 1997. 216 с.
76. Половенко О., Постельняк А. Управління розвитком творчого потенціалу педагога. Методист. 2012. № 1 – 2. С. 1 – 28.
77. Положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2004. 48 с.
78. Попова Г. Тренінг як засіб підвищення рівня педагогічної майстерності викладачів ЗВО. Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2013. № 2. С. 90 – 94. 62
79. Прокопів Л. Інформаційні технології в педагогіці: методичні рекомендації до самостійної роботи. Івано-Франківськ, 2013. 60 с.
80. Рогальська Н. Педагогічний супровід наукової діяльності студентів. Умань: ВЦ «Софія», 2007. 102 с.
81. Ромащенко І. Науково-дослідницька діяльність студентів як засіб забезпечення якості освіти. Молодь і ринок. 2014. № 6 (113). С. 18 – 21.

82. Сергієнко С., Прус В. Основи організації та перспективи розвитку студентської науки. Вища школа. 2007. № 4. С. 35 – 39.
83. Сисоєва С. Основи педагогічної творчості: підручник. Київ : Міленіум, 2006. 344 с.
84. Сікорський П. Кредитно-модульна технологія навчання. Київ, Вид-во Європ. ун-ту, 2004. 127 с.
85. Січкарук О. Інтерактивні методи навчання у вищій школі. Київ, Тансоа, 2006. 88 с.
86. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень : Навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004, 212с.
87. Стіченко Д. М. Методологія наукових досліджень: Підручник. К. : Знання-Прес, 2005. 300с.
88. Сурмін Ю. Г. Майстерня вченого : Підручник. Київ : Знання-Прес, 2006. 280 с.
89. Шейко В. М., Кушнарєнко Н.М. Методика науково-дослідницької діяльності : Підручник. Київ, Знання-Прес, 2002. 295с.
90. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій : Посібник. - КИЇВ, Академвидав, 2004. - 208 с.
91. Словник іншомовних слів / Уклад.: С. Морозов, Л. Шкарапута. Київ. Наук. думка, 2000. 680 с.
92. Соколова І. Технологія організації методичної роботи у вищому закладі освіти. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті. Київ, ВПОЛ, 2001. С. 440 – 457.

Допоміжні:

93. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 2016. 65 с.
94. Степанець І. Історична ретроспектива організації та змісту й загальні основи науково- дослідницької діяльності в системі вищої педагогічної б3 освіти. Збірник наукових праць. Харків ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. Вип. XXV. С. 155 – 163.
95. Стеценко В. Організація практичної підготовки студентів у магістратурі. Нові технології навчання: науково-методичний збірник. Київ, Науково-методичний центр вищої освіти, 2004. Вип. 37. С. 37 – 43.
96. Суцєнко Л. О. Методика формування дослідницьких умінь майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки: результати дослідження. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2013. № 4 (30). С. 301 – 309.
97. Тєвлін Б. Актуалізація і розвиток потенціалу педагогічних працівників. Школа. 2007. № 1. С. 17 – 22.
98. Хрипков Є. Управління навчальним закладом. Київ, Знання, 2006. 365 с.
99. Цєхмістрова Г. Методологічне обґрунтування проведення семінарських занять у вищих навчальних закладах. Проблеми освіти. К., 2001. Вип. 24. С. 14 – 25.
100. Швєць Є., Швєць Д. Організація поточного і підсумкового контролю знань студентів при модульно - рейтинговій технології навчання. Гуманітарний вісник ЗДІА. 2010. Вип. 42. С. 227 – 235.
101. Шейко В., Кушнарєнко Н. Організація та методика науково- дослідницької діяльності: [підручник]. 4-те вид., випр. і доп. Київ, Знання, 2004. 307 с.

102. Шишка Р. Організація наукових досліджень та підготовки магістерських і дисертаційних робіт: навчальний посібник. Харків: Еспада, 2007. 368 с.
103. Озерський І. В. Юридична психологія (підбір та підготовка фахівців-правоохоронців) : [наук. - практ посіб.]. Київ, Талком, 2014. 182 с.
104. Озерський І. В. Професійно-психологічна підготовка прокурорських працівників як складова системи кадрового забезпечення органів прокуратури. Часопис Київського університету права. К., 2010. № 1. С. 232–235.
105. Озерський І. В. Уведення в навчальний процес Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка спеціалізації «юридична психологія» як напряму підготовки фахівців у галузі права та психології. Innovative educational technologies : European Union experience and its implementation to the training of lawyers : zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konf, (Bratisla, August 10-13, 2016 r.). Bratisla : Paneurópska vysoká škola, Fakulta práva, Bratislava, 2016. С. 169–172.
106. Озерський І. В. До питання підготовки медіаторів у сфері права в Міжнародному економіко-гуманітарному університеті імені академіка Степана Дем'янчука. Модернізація правових інститутів: вимоги часу : Збірник матеріалів Міжнар. наук.–практ. конфер. «Актуальна юриспруденція», (м. Київ, 8 грудн. 2016 року). Київ : Видавничий дім «АртЕк», 2016. С. 249–250.
107. Озерський І. В. Концептуальні засади розвитку кафедри кримінального права та правосуддя Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені Степана Дем'янчука. Юридична наука і практика: пошук правової гармонії : Збірник матеріалів Міжнар. наук.–практ. конфер. «Актуальна юриспруденція», (м. Київ, 05 жовтн. 2017 року). Київ : Видавничий дім «АртЕк», 2017. С. 111–113.
108. Озерський І. В. The National school of judges of Ukraine : legal and psychological content of professional judges training. Економіка Фінанси Право № 2 / 2017. С. 53 – 57.
109. Озерський І. В. Індивідуалізація шкали оцінювання здобувачів вищої освіти першого та другого рівня на семінарському занятті з юридичних дисциплін (обмін власним досвідом). Правова реальність у трансформаційних умовах розвитку сучасної держави : Збірник матеріалів Міжнар. наук.–практ. конфер. «Актуальна юриспруденція», (м. Київ, 28 лют. 2018 року). Київ : Видавничий дім «АртЕк», 2017. С. 67–69.
110. Озерський І. В. Організаційно-правовий зміст розпоряджень завідувача кафедри вишу та контроль їх виконання. Актуальні питання реформування правової системи : зб. матеріалів XV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 1-2 червн. 2018 р.) / уклад. Л. М. Джурак. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. С. 101-103.
111. Озерський І. В. Використання європейського досвіду реалізації медіаційних процедур під час проведення занять з навчальної дисципліни «Медіація в цивільному судочинстві». Scientific and pedagogic internship «Legal education as a component of the education system in Ukraine and EU counriens» : Internship proceedings, Marsh 25 – April 5, 2019. Wloclawek, Republic of Poland. P. 58 – 61.

112. Озерський І. В. Фахова освітня підготовка прокурора до підтримання публічного обвинувачення в суді. Нові завдання юридичної науки в Україні та в країнах ЄС: International scientific and practical conference «New challenges of legal science in Ukraine and EU countries» Miskolc, Hungary, April 19–20, 2019. Miskolc: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2019. P. 356-359.
113. Озерський І. В. Проект положення про створення консультативної групи експертів у галузі права при юридичному факультеті Чорноморського національного університету імені Петра Могили. Актуальні питання реформування правової системи : зб. матер. XVI міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 14-15 червн. 2019 р.). Луцьк, 2019. С. 190-192.
114. Озерський І. В. Пропозиції до проектів МОНУ «Положення про експертизу підручників на паперових носіях» (2018 р.) та «Критерії експертизи шкільних підручників» (2018 р.). Могилянські читання – 2019 : Досвід та тенденції розвитку суспільства в Україні : глобальний, національний та регіональний аспекти : XXII Всеукр. наук.-метод. конф.: тези доповідей: Право (м. Миколаїв, 11-16 лист. 2019 р.). Миколаїв.: ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. С. 23–25.
115. Озерський І. В. Юридична психологія – галузь юридичної та психологічної науки! Актуальні проблеми національного законодавства : зб. матер. всеукр. наук.–практ. конф. (м. Кропивницький, 17 квітн. 2020 р.). Кропивницький, 2020. С. 11-14.
116. Озерський І. В. Окремі питання правового врегулювання фахової підготовки медіаторів у сфері права в закладах вищої освіти України. Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклики часу : зб. тез міжн. наук.-практ. онлайн. конф. (м. Полтава, 25-26 берез. 2020 р.). Полтава, 2020. С. 361–365.
117. Озерський І. В. До питання відкриття на юридичному факультеті Чорноморського національного університету імені Петра Могили сертифікатних навчальних спеціалізованих курсів «Методика викладання юридичних дисциплін» та «Медіатор в сфері права». VI юридичні Могилянські читання – 2020: програма та тези. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Миколаїв, 30 квітн. 2020 р.). Миколаїв, 2020. С. 53–56.
118. Озерський І. В. Оптимізація розвитку кафедри (правничої школи) цивільного та кримінального права і процесу Чорноморського національного університету імені Петра Могили у контексті проекту концепції розвитку юридичної освіти. Ольвійський форум-2020: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі : матер. XIV міжнар. наук. конф., (м. Миколаїв, 4-7 червн. 2020 р.) : тези доп. : Актуальні проблеми юриспруденції. Публічне управління та адміністрування в умовах децентралізації влади та наближення її до європейських стандартів. Миколаїв, 2020. С. 29–35.
119. Озерський І. В. Організаційно-правовий зміст дистанційного навчання здобувачів вищої освіти. Актуальні питання реформування правової системи : зб. матер. XVII міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 29 травн. 2020 р.). Луцьк, 2019. С. 96-98.
120. Озерський І. В. До питання проведення правової експертизи закладами вищої освіти України. Ольвійський форум-2020: стратегії країн

Причорноморського регіону в геополітичному просторі : матер. XIV міжнар. наук. конф., (м. Миколаїв, 4-7 червн. 2020 р.) : тези доп. : Актуальні проблеми юриспруденції. Публічне управління та адміністрування в умовах децентралізації влади та наближення її до європейських стандартів. Миколаїв, 2020. С. 44–48.

121. Озерський І. В. Сертифікатна програма за фахом «юридичний психолог» у межах ліцензованої спеціальності «право». Актуальні проблеми національного законодавства: зб. матер. всеукр. наук.–практ. конф. (м. Кропивницький, 15 квітн. 2021 р.). Кропивницький, 2021. С. 36–77.

122. Озерський І. В. Особливості рекомендації до друку навчально-методичної літератури з правничих наук у розрізі дотримання академічної доброчесності. Ольвійський форум-2021: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі : матер. XIV міжнар. наук. конф., (м. Миколаїв, 4-7 червн. 2020 р.) : тези доп.: Актуальні проблеми юриспруденції. Публічне управління та адміністрування в умовах децентралізації влади та наближення її до європейських стандартів. Миколаїв, 2021. С. 5-7.

123. Озерський І. В. Унормування протоколу засідання кафедри та розпорядження завідувача кафедри в освітньо-кадровому менеджменті закладу вищої освіти. Приватне право в умовах глобалізації: Теоретико-правові проблеми функціонування системи України на сучасному етапі : зб. наук. Миколаїв, 2021. С. 111-116.

124. Озерський І. В. Окремі питання дієвих механізмів виявлення академічного плагіату. Академічна відповідальність : зб. матер. міжнар. наук.–практ. конф. (м. Київ, 15 квітн. 2021 р.). Київ, 2021. С. 100-103.

125. Озерський І. В. Про перспективи запровадження сертифікатної освітньої програми «Методика викладання юридичних дисциплін та проведення НДР» за спеціальністю: «право». Модернізація вітчизняної правової системи в умовах світової інтеграції : матер. міжнар. наук.–практ. конф. (м. Кропивницький : ЛА НАУ, 19-20 травн. 2021 р.). Кропивницький, 2021. С. 239-241.

126. Озерський І. В. Оптимізація найменування та змісту нормативної (обов'язкової) дисципліни «Педагогіка вищої школи та методика проведення НДР» в магістратурі права Чорноморського національного університету імені Петра Могили. Підвищення якості викладання галузевих юридичних дисциплін: зб. матер. круглого столу (м. Київ, 7 жовтн. 2021 р.). Київ, 2021. С. 100-103.

127. Озерський І. В. Медіація в юрисдикційному процесі як тренінгова програма підвищення кваліфікації прокурорів у Тренінговому центрі прокурорів України. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні : електр. зб. матер. конф. (м. Чернівці, 29 жовтн. 2021 р.). Чернівці, 2021. С. 320 – 322.

128. Озерський І. В. Оптимізація найменування та змісту нормативної (обов'язкової) дисципліни «Педагогіка вищої школи та методика проведення НДР» в магістратурі права Чорноморського національного університету імені Петра Могили. Підвищення якості викладання галузевих юридичних дисциплін: зб. матер. круглого столу (м. Київ, 7 жовтн. 2021 р.). Київ, 2021. С. 57-58.

Інформаційні ресурси:

129. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»). URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF>

130. Український педагогічний словник. URL : pidruchniki.com.ua
131. Педагогіка. URL: http://pidruchniki.Ws/12570107/pedagogika/pedagogika_-_moiseyuk_nye
132. Методологія науки – Fajr. URL : sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific.